Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6533 — Fiatı her yerde 5 kuruş

CUMA — 25 KÂNUNUEVVEL 1936

(Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe

Müşahidler acele yola çıkıyorlar

Sancaktaki Türkler hatıra gelmiyecek işkencelerle öldürülecekmiş !...

Müşahitlere dertlerini döktürmemek için Türklere her türlü tazyik yapılıyor

Şam ve Halepten Iskenderuna giden gazeteciler, Ermeni ve Alevîleri Türkler aleyhine tahrik için propagandalar yaptı

İskenderunun umumî görünüşü

Lâzkiye 24 (Hususî muhabirimizden) — Türkler, şapka giydikleri için çok ağır hakaretlere maruz kalmaktadır. Şapka giyenler sokaklarda, şurada burada rast gelinen yerlerde alenen şu cümlelerle tahkir olunmaktadır: «Sancak Suriyenin parçasıdır, burada kalacak Türkleri hatıra gelmiyecek işkencelerle öldüreceğiz.»

Halep 24 (Hususî muhabirimizden) — Tahsildarlar, istihbarat dairesine celbedilerek, Türk köylerinde olan alacakların derhal alınması için ne yapmak lâzımsa yapmaları ve her türlü işkenceye baş vurmaları tavsiye olunmuştur.

TÜRKLERLE ALAY EDİYORLAR

Halep 24 (Hususî muhabirimizden) — Bayramda matem tutan Antakya Türkleri ile alay için bir kaç

(Devamı 4 üncü sahifede)

Ingiltere - Italya anlaşması

Son günlerde iki hâdise garbî Avrupa sulhünde, bilhassa Akdenizde oldukça mühim bir iyileşme alâmeti sayılıyor. Bunlardan biri, İngiltere ile İtalya arasındaki anlaşma, diğeri de bu anlaşmayı tamamlar mahiyette görülen, Mussolininin beyanatıdır.

Akdeniz anlaşmasına göre İngiltere ile İtalya, Akdenizde biribirlerinin menfaatine dokunmamayı, İngilterenin imparatorluk için en can alacak yol addettiği, İtalyanın da hayatı diye ilân ettiği bu denizde biribirlerine hâkim olmak ister bir vaziyet almamayı teahhüd ediyorlar.

Habeş harbinden sonra, bu iki devletin arası ciddî, hattâ tehlikeli bir surette açıldığı, bir aralık Akdeniz hakimiyeti yüzünden İngiltere ile İtalyanın politika sahasında nasıl çarpıştıkları düşünülecek olursa bu anlaşmanın kıymeti meydana çıkar. «Emri vâki» karşısında hakikati, olduğu gibi, kabul etmeyi bilen, bir aralık Cenevrede İtalya aleyhindeki zecrî tedbirler yüzünden bütün devletleri arkasından sürükliyen İngilterenin *realist* siyasetine, bu, tarihte ilk misal değildir. Silâhlarının eksikliğini, eskiliğini anlayan ve muazzam bir silâhlanma programının tatbikine başlayan İngiliz hükûmeti, bu bekleme devrinde Almanya ile İtalya arasında daha sıkı ve hakikî bir birlik ve beraberliğe engel olarak, bilhassa son zamanlarda Hitlerin Afrika müstemlekelerini israrla istemesine karşı, Almanyayı yalnız bırakmak, bir İtalyan çarpışmasını ortadan kaldırmak için bu anlaşmayı yapmıştır. Bunun mukabili, hiç şüphesiz, Habeşistanın İtalyaya ilhakını tanımak olacaktır. Gelecek ay toplanacağı haber verilen Milletler Cemiyeti fevkalâde toplantısında Habeşistanın Cemiyetten ihracına artık olmuş gibi bakabiliriz. Esasen garbî Habeşistanın da İtalyan orduları tarafından işgali ile Negüsün hukuk bakımından asıldığı son pamuk ipliği de kopmuş bulunuyor. İngilterenin gayesi, bu son engeli de ortadan kaldırarak İtalyayı tekrar Cenevreye çağırmak ve bu sayede Almanyayı da getirmek için lâzım olan gayret tedbirlerini tamamlamaktır.

Bu vaziyete daha fazla kuvvet vermek için M. Mussolini son nutkunda çok sulhsever sözler söylemiştir. Hatırdadır ki Mussolini şu mühim şeyleri söyledi:

«İtalyanın bütün Afrika hesapları son santimine kadar görülmüştür. Başka hesaplar, başka meseleler vardır. Fakat kuvvetle sanırım ki bunlar, tabii vasıtalarla halledilecektir. Bunun böyle olmasını arzu ediyoruz.»

Bu beyanattan maksad, İtalyanın artık Afrikada bir şey istemediğini, İngiliz menfaatlerinde, meselâ Sudanda

(Devamı 4 üncü sahifede)

***

İzmirde nüfus azalmıyor seneden seneye artıyor

İzmir valisi, Yunan gazetesinin uydurma haberi münasebetile diyor ki:

"Nüfusumuzdaki artma nisbeti en müreffeh en velût milletlerin artma nisbetine muadildir „

İzmir 24 (Telefon) — Atinada çıkan Elefteros Antrepos gazetesi, İzmir muhabirne atfen, İzmirde muhtelif bulaşıcı hastalıkların alıp yürüdüğünü ve nüfusun azalmakta olduğunu yazmaktadır. Baştan aşağı uydurma olan bu haber İzmirde çok fena bir tesir yapmıştır. İzmir valisi B. Fazlı Güleç mezkûr gazetenin bu neşriyatı üzerine bana şu beyanatta bulunmuştur:

— Herşeyden önce İzmirde millî bünyeyi tahrip edici hiç bir bulaşıcı hastalık olmadığını salâhiyetle söylerim. İzmire en son ve en büyük nüfus kütlesini veren mübadele mukavelesinin tatbiki bittikten sonra yapılmış olan 927 nüfus sayımı ile 935 nüfus sayımı arasındaki fazlalık üzerinde geçen ilmî tetkiklere göre İzmir şehri nüfusundaki artma nisbetinin en müreffeh, en velûd milletlerin artma nisbetine muadil olduğu anlaşılmıştır.

Son günlerde İzmir hinterlandına bir kaç bin muhacir iskân edildiği vakidir. Fakat bunlar herhangi bir boşluğu doldurmak için değil sadece

(Devamı 4 üncü sahifede)

İzmir valisi B. Fazlı Güleç

"En gülünç adam !„

Karikatür müsabakamızın neticesini

BUGÜN

(11) inci sahifemizde okuyunuz !

Sancağa gidecek heyet yarın hareket ediyor

Milletler cemiyeti mahafili heyetin hemen hareketini lüzumlu gördü

Heyette üç müşahitten başka dört de kâtip bulunacak

Cenevre 25 — Milletler cemiyeti mahafilinde bildirildiğine göre Sancak meselesi hakkında Türkiye ile Fransa arasında cereyan eden müzakereler dostane bir anlaşma ile neticelenmediğinden, konseyin Sancağa izamına karar verdiği müşahidlerin hemen hareketi her zamandan fazla lüzumlu bulunuyor. Bu sebeple müşahidler acele yola çıkacaklardır.

Konseyin seçtiği üç bitaraf müşahid Cenevrede bulunmaktadır. Bunlar dosyaları tedkik ediyorlar. Cumartesi günü İskenderuna müteveccihen hareket edeceklerdir.

Üç müşahidin birer kâtipleri ve ayrıca Milletler cemiyeti umumî kâtipliğini temsil edecek bir zat bulunacaktır. Bu suretle hareket edecek heyet yedi kişiden mürekkep oluyor demektir.

Paris müzakeresinin akisleri

Konfederasyon teklifimiz neden kabul edilmedi ?

Teklif, rejime muhalifmiş ve Sancağın Yakın Şarkta bir Türk rasat merkezi olmasına müsamaha edilemezmiş

Paris 24 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Hemen tekmil gazeteler, aşağı yukarı ayni ifadelerle, müzakeratın akamete uğradığını, Türklerin sancağı Suriyeden ayırmakta Fransanın bu esası kabul etmemekte israr ettikleri mütaleâsındadırlar.

Saint Brice, le Jour'da akamet o kadar tamdır ki, diyor, neşrolunan tebliğ bunu örtbas etméğe kalkışmıyor. Karşılıklı vaziyetlerin açıkça telifi imkânsizken diplomasi yolu ile anlaşmak nasıl mümkün olabilir? Tezlerdeki ayrılık teşrinisani notlarında belli idi. Suriye milliyetçilerini ayaklandıracak tam bir tadili yalnız Cemiyeti Akvam tetkik .edebilir. Türklerin bu aralık tadili elinde olmıyan bir vaziyetten Fransaya gücenmiyeceklerini ümid edebiliriz.

«MENFAATİMİZ, KAMÂL ATATÜRKLE EN İYİ MÜNASEBATTA BULUNMAĞI EMREDİYOR»

Paris 24 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Raoul de Nolva «Liberte» gazetesinde diyor ki:

(Devamı 13 üncü sahifede)

— Affedersiniz bayım, (100) lira maaşlı bir müdürlüğümüz yok, fakat (25) er lira aylıklı dört hademelik var

Son dakika

Fransa, Almanyaya karşı tedbir alıyormuş

Maamafih selâhiyettar mahafil bu haberin asılsız olduğunu söylüyor

Londra 25 (A.A.) — Evening Standard gazetesinin Paris muhabiri aşağıdaki haberi vermektedir:

Erkânı harbiye reisi general Gamelin, Almanyanın İspanyadaki askeri ve siyasi müdahalesinin fazlalaşması keyfiyetinin Pirenelerde ve Fasta ihtiyat tedbirleri nazarı dikkate alınmasını mecburi kılmakta olduğundan Harbiye bakanı M. Daladieri haberdar etmiştir.

Paris 25 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Salâhiyettar Fransız mahafili, Evening Standard muhabirinin verdiği haberin tamamen asılsız olduğunu beyan etmektedir.

20 BİN ALMAN MUHARİP

Madrid 25 (A.A.) — Müdafaa komitesi reisi general Minje, Havas ajansı muhabirine şu beyanatta bulunmuştur: «İspanyada, Madrid cephesi de dahil olmak üzere muhtelif cephelere dağıtılan Almanların miktarı 20 bin olarak tahmin edilmektedir. Madrid cephesine 6 bin kişi kadar gönderilmiştir. Maamafih şimdiye kadar hükûmetçiler Alman esir elde edememişlerdir.

Harp tehlikesi vardır

Çekoslovakya cumhur reisi M. Benes nutkunda böyle diyor

Prağ 24 (A.A.) — Noel yortuları münasebetiyle bir nutuk veren reisicumhur B. Benes ezcümle demiştir ki:

1936 senesi fırtınalar ve ihtilâller senesi olmuştur. 1929 buhranlarından 1936 senesine kadar yepyeni bir Avrupa yaşamıştır. Faşist, komünist ve demokrat cepheleri tehlikeli bir muhalefette bulunmaktadırlar. Harpten korkuluyor. Çekoslovakya, Fransa ve Küçük Antantla yaptığı ittifaklarla emniyeti arttırmak, mütekabil yardım mecburiyetini koymak, Sovyet paktını imza etmek İngiltere ve Balkan antantı ile dostane münasebetler beslemek suretile sulha yardım etmiştir.

Harp takdirinde herhangi bir ihtimale karşı gelmek için hazır bulunmaktayız.

İtalya Avrupada silâhlı muhasım arzu etmemektedir. Almanyanın dertleri vardır. Almanyanın bu senenin mart ayında yapmış olduğu sulh teklifinin de ciddi telâkki edilmesi lâzım geldiğini bunlara ilâve edebiliriz. Bir anlaşmaya varmak lâzımdır. Avusturya, Çekoslovakya veya Lituvanya üzerinne yapılacak bir taarruz hakkında dolaşan şayialara kulak asmamak lâzımdır. Demokratik hareketler, komünist olsun faşist olsun otorite rejimini saymak vazifesiyle mükelleftirler.

ÇEK HARİCİYE NAZIRI NE DİYOR?

Almanyanın Çekoslovakyayı istilâ edeceği hakkındaki şayialar üzerine Çek Hariciye nazırı M. Krofta bir İngiliz muhabirine demiştir ki:

«Çekoslovakya o kadar hazırlanmıştır ki, herhangi bir tecavüze kolay bir lokma olmıyacaktır.»

Madrid etrafındaki muharebeler

Hükûmet kuvvetleri beş kilometre ilerlemişler

Madrid 24 (A.A.) — Neşredilen bir tebliğde hükûmet kuvvetlerinin payıtahtın şimali garbisinde kâin Boçdilla mıntakasında beş kilometre ilerlemiş oldukları beyan edilmektedir.

ASİLERİN TEBLİĞİ

Salamanca 24 (A.A.) — Cumhuriyetçilerin tayyareleri, Meridayı bombardıman etmiştir. Ekserisi sivil ahaliden oamak üzere 25 kişi ölmüş. 48 kişi yaralanmıştır.

General Frankonun kıtaatı, son günlerde Cordoba cephesinde 30 kilometre ilerlemiş ve el Cartio ve Villa-Franca kasabalarını işgal etmiştir.

Londra 24 — Fransanın İspanya işlerine karışmamak hakındaki kararını değiştireceği doğru değildir. Bilâkis ademi müdahale politikasını kuvvetlendirmek için ne yapmak lâzım geleceğine dair İngiltere ile Fransa arasında Londrada görüşmeler oluyor.

Yalova kaplıcaları müdürlüğü

Ankara 24 — Yalova kaplıcaları müdürlüğüne doktor Nihad Reşad tayin edilmiştir. Şimdiki müdür Muzaffer tarife bürosunda mütehassıs azalığa tayin edilmiştir.

Adana liman olacak mı?

Bir ecnebi firma, Seyhan nehrini temizleyerek oldukça büyük vapurların adanaya girebilmesini temin edecek bir hale getirilmesi için teklifler yapmıştır. Nehir 10 metre derinlikte olacaktır. Firma yaptığı tedkiklerde bunun kabil olduğunu görmüştür.

Akay Deniz banka geçecek

Akay idaresinin belediyeye geçeceğinden bahsedilmişti. Bu haber doğru değildir. Akay kurulacak olan Deniz banka devredilecektir.

Londra elçimiz

Hariciye vekilile görüşmek üzere Parise gitti

Ankara 24 — Londra büyük elçimiz Fethi Okyar Londradan Parise gitmiştir. Pariste Hariciye vekilimizle görüşecektir. Hariciye vekilimiz bu sebeple hareketini 24 saat tehir etmiştir.

Kazanç vergisi kanununun tatbikinde halka kolaylık

Ankara 25 — Maliye vekâleti kazanç vergisi kanununun bazı maddelerinin tatbikinde halka kolaylık gösterecek tedbirler almıştır. İşgal ettikleri yerin gayri safi geliri 2000 liradan fazla olan mükellefler kendilerine tebligat yapılmak şartile beyannameye tâbi tutulmuşlardır. Bunlar da diğer mükellefler gibi defter tutmaya mecbur edileceklerdir.

Köylerin kalkınması

Ankara 24 — Köy kalkınması için bir program hazırlanmakta olduğu bildirilmişti. Bu münasebetle makineli ziraat usulünün temini için çalışılacaktır. Muhtelif mahallerde ziraat mektepleri arttırılacak, bu mekteplerden çıkacaklara arazi ve kredi temin edilecektir.

Yunan başvekili çarşıları teftiş etti

Atina 24 (A.A.) — Başbakan Metaksas bugün evvelce hiç bir haber vermeden çarşıyı gezerek dükkâncılar ve alıcılar ile doğrudan doğruya temasta bulunmuş, polis nizamatının tatbik edilip edilmediğine bakmış ve yeniden talimat vermiştir.

Teftiş üç saat sürmüş ve başbakan halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır.

Şark demiryollarının satın alınması mukavelesi imzalanıyor

Ankara 25 — Şark demiryollarının hükûmete devri hakkındaki mukavele bugün merasimle imzalanacaktır.

Bu Sabahki Telgraflar

Almanya İspanyada yerleşiyormuş

Her gün Ispanyaya bir çok Almanın gittiği bildiriliyor

Londra 24 (A.A.) — Havas ajansından: İyi malûmat alan mahafil, İtalyanların general Frankonun hâkimiyeti altında bulunan araziden yavaş, yavaş çekildiklerini, Almanların ise boyuna İspanyaya kuvvet sevketmekte olduklarını, general Frankonun bayrağını taşıyan birçok ecnebi harp gemilerinin Barcelonanın ablukasına iştirak ettiğini ve bu ablukanın ecnebi memleketlerde zannolunduğundan çok daha müessir olduğunu beyan etmektedir.

Cadix'e 21 teşrinisanide 9,000, 26 teşrinisanide 10,000, 6 kânunuevvelde 600 Alman gelmşitir. Bu kuvvetlerle beraber 42 milimetrelik toplarla junker sisteminde 26 tayyare de gelmiştir.

Ayni mahafil, Barcelonanın ablukası münasebetiyle Almirante Cevantes kruvazörünün «ayni zamanda üç muhtelif noktada görünmüş» olduğunu ilâve etmektedirler.

Diğer bazı bitaraf ve iyi malûmat alan mahafil, krallık taraftarlarının Barcelona, Valencia ve Madridde vaziyete hâkim olduklarını ve miktarları pek az olan İsuanyol komünistlerinin ise bir gûna nüfuz ve tesirleri olmadığını ilâve etmektedirler.

Gayri mesul bir takım eşhas, cumhuriyetçilerin elinde bulunan İspanyol arazisinde gece vakti birçok kişileri idam etmektedirler. Hükûmet memurları bu tedhiş hareketlerinin önüne geçmek ve bunlara bir nihayet vermek için mesai sarfediyorlar.

Zikri geçen mahafil İspanyolların ecnebi müdaahlesinden artık bıkmış usanmış olduklarını ve tavassut teşebbüsünün muvaffakıyet elde etmesi ihtimalinin belirmekte bulunduğunu ilâve ediyor.

Madrid 24 (A.A.) — Müdafaa komitesi murahhası ve payitahtın iaşesi işleriyle meşgul M. Pablo Yague, otomobil ile Madridden Valenciaya giderken Aragon yolunda adamın biri otomobiline ateş etmiştir. M. Yague, ağır surette yaralanmıştır.

Suikasdin sebepleri malûm değildir.

ALMANYANIN İKTİSADÎ VAZİYETİ

Londra 24 (A.A.) — Manchester Guardian gazetesi Almanyanın iktisadi vaziyetinin çok endişe verecek mahiyette olduğunu söylüyor. Bu gazete, Almanyanın halkın nazarı dikkatini buhrandan çevirmek üzere İsuanya, Çekoslovakya veya Danzigde bir harekete geçmesinden endişe etmektedir.

Istasyonlar ağaçlandırılacak

Malatya ve Borda iki fidanlık tesis ediliyor

Ankara 24 (Telefonla) — Devlet demiryolları idaresi, istasyonların güzelleştirilmesi ve hava hücumundan muhafazaları için ağaçlandırılmaları işine büyük bir ehemmiyet verecektir.

İdare bu yoldaki çalışmalarını genişletmeğe karar vermiştir. İstasyonlara son bir senede dikilen 35,000 fidanın sayısı önümüzdeki sene bir misli ziyadeleştirilecektir. Bunun için Malatya ve Bor'da iki fidanlık tesis edilecektir.

Bor fidanlığında ayni zamanda islah edilmiş meyva fidanları da yetiştirilerek köylere parasız dağıtılacak, bu suretle demiryolları idaresi memleketimizde ilk defa olarak istihsalâtın arttırılması işine bilfiil iştirak etmiş olacaktır.

Bu usul diğer müsaid istasyonlara da teşmil edilecektir.

Hakâri valiliği

Ankara 24 (Telefonla) — Hakârı valiliğine mülkiye müfettişlerinden Basrinin tayini kararlaştırılmıştır.

Şehitlikleri imar cemiyetine teberrü

Ankara 24 (Telefonla) — Şehidlikleri imar cemiyetine Ziraat bankası 1250, İş bankası 750 lira teberrü etmiştir.

Şeker sanayiini himaye

Hükûmet, şekerden alınan istihlâk resmini indirmeğe karar verdi

Ankara 24 (Telefon) — Hükûmet, şeker sanayiini himaye için şekerden alınan istihlâk resmini indirmeğe karar vermiş ve bir kanun lâyihası hazırlıyarak meclise vermiştir.

Dahildeki fabrikaların senelik istihsalleri 65 bin ton olarak ayar edilecekce istihlâkin bu mıktardan fazlası hariçten getirtilecektir. Tahdid olunan mıktardan fazla istihsal yapılmasına zaruret hasıl olduğu takdirde bu mıktarın istimlâk ettirilmesi veya stoka ilâvesi hükûmetçe kararlaştırılacaktır.

Senelik istihsal mıktarı olan 65 bin ton şekerin beher kilosundan 5 kuruş istihlâk resmi alınacaktır. İstihsal mıktarı 65 bin tondan aşağı olduğu takdirde her 100 ton için yüzde bir ilâve şartile tayin olunacaktır.

Şeker ve glikoz sanayiinin her birinin kendi sahalarında inkişaflarını temin için glikozdan alınmakta olan istihlâk resmine 1 kuruş ilâve edilecektir.

Ziraatçilere verilen kredi genişletildi

Yeni Ziraat bankası kanununa bazı maddeler ilâve edildi

Ankara 34 (Telefon) — Byükük Millet meclisi bütçe encümeni ziraat bankası kanun lâyihasının bazı maddelerine ilâveler yapmış, bazı maddelerini de yeni hükümler ihtiva edecek şekilde değiştirmiştir.

Hükûmet teklifinin üçüncü maddesinde çifçi; küçük ve büyük çifçi namile ikiye ayırmakta idi. Ziraat encümeni bu teklif üzerinde durmağı lüzumlu görmüş ve tatbik hedefini tesbit etmeği faydalı bulmuştur. Encümen yaptığı tetkiklerle bunun klâsik değil memleketin ziraî bünyesi ve ziraat bankasının sermaye vaziyeti gözönünde tutarak yapılmış olduğu neticesine varmış ve hükûmet teklifinin sekizinci maddesine işletmelerde teknik icapları muvaffakiyetle tatbik edenlere kredi hususunda rüchan verilir.» şeklinde bir fıkra ilâve etmiştir.

Encümen esbabı mucibe mazbatasında bu fıkra ile fennî çifçilik yapıp muhiti içinde iyi bir örnek olmakta muvaffakiyet gösterenleri teşvik gayesinin güdüldüğünü zikretmektedir.

Bundan başka ziraat encümeni, hayvan yetiştirmek hayvan yemi mahsulleri istihsal etmek bu meyanda kümes hayvanı yetiştirimi ile ipek böcekçiliği ve arıcılık gibi ziraat şubeleri ile uğraşanlara da ziraat bankasının kredi vermesi hususunda bir madde koymuştur.

Ormancılk ile uğraşanların kredi ihtiyaçları da derbiş olunmuştur.

Otuz bin ton çimento

Ithalâta 15 gün sonra başlanacak tonu 20 liraya satılacak

Ankara 24 (Telefon) — Çimento ihtikârının önüne geçmek üzere Ankara memurin kooperatifince ithal edilecek 30,000 ton çimentonun ithaline 15 gün sonra başlanacaktır.

, İthalât İstanbul, İzmir, Zonguldak ve Derince iskeleleri vasıtasile yapılacak, çimentolar bu iskelelerden lüzum görülecek yerlere sevkedilecektir.

Çimentonun tonu İstanbulda 20 liraya, diğer yerlerde yalnız nakil masrafı zammedilmek suretile satılacaktır.

General Asım geliyor

Ankara 24 (Telefon) — Erkânı harbiyei umumî ikinci reisi general Asım bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etmiştir.

Almanyaya müstemleke

Fransa bir şartla bunu tetkik edecek

Londra 24 (A.A.) — Times gazetesi, Paristen aldığı bir habere istinaden Fransanın Almanya tarafından müstemleke elde etmek için serdeylemekte olduğu metalibi hayırhahane bir surette tetkike amade olduğunu, ancak Almanyanın Avrupaya aid siyasetini cezrî bir surette değiştirmesi lâzım gelmekte bulunduğunu yazmaktadır. Tehdidler yerine teminat kaim olmalı ve vasi mikyasta yapılmakta olan teslihat yerine silâhların azaltılması değilse de hiç olmazsa tahdidi ikame edilmelidir.

Maamafih Fransanın hattı hareketi, diğer devletlerin bilhassa İngilterenin hattı hareketine bağlı olacaktır. Nihayet Fransa, Almanyanın İspanyaya karşı yapıcı bir siyaset takip etmesini istemektedir.

M. Delbosun Almanyanın İspanyol asilerine yardımı devam eylediği takdirde Fransanın ademi müdahale politikasından vaz geçeceğini Berlin hükûmetine bildirmiş olduğu söylenmektedir.

Fransa hükûmetinin Londra sefiri M. Corbine Fransa ile İngilterenin İspanyanın Almanya tarafından bilkuvve istilâ edilmesine katiyen müsamaha etmiyeceklerini müştereken Berlin hükûmetine bildirmeleri için talimat vermiş olduğu rivayet olunmaktadır.

Japon parlâmentosu

Partiler hükûmete şiddetle hücum ediyorlar

Tokyo 24 (A.A) — Diyet meclisi cumartesi günü imparator tarafından açılacak ve bu açılış celsesinden sonra 20 kânunusaniye kadar başka içtima yapmılmıyacaktır.

Partiler beyannameler neşretmekte ve bu beyannamelerde hükûmeti şiddetle tenkit etmektedirler. Hücumlar hassaten dahilî siyaseti kasdetmektedir. Partiler hükûmetin merkeziyetçi, inhimakları aleyhinde bulunmakta ve hükûmet faaliyetinin bu sebepten ya kırtasiyeci yahut da diktatörce bir mahiyet aldığını ileri sürmektedir.

İşçi partisi hükûmetin derhal istifasını istemektedir. Polis, diğer taraftan diyet meclisinin en yaşlı azası olan Osakinin bir beyannamesinden 4000 nüshayı toplatmıştır. Osaki bu beyannamesinde Hirota kabinesinin diktatörlüğüne şiddetle hücum etmektedir.

Fransa, Lehistana para veriyor

Paris 24 — Lehistan hükûmetine bir milyar 300 milyon frank ikrazı hakkındaki lâyihayı meclis maliye encümeni kabul etmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA.

İlim araştırmaları

Fransada şimdiki sosyaliste hükûmet yeni maarif bütçesini 3 milyar franga, yani aşağı yukarı 180 milyon türk lirasına iblâğ ettikten sonra, ilmî araştırmalar için 41 milyon frank ayırdı.

Malûmdur ki Blum hükûmeti iş başına geçtiği vakit birçok yeni müsteşarlıklar ihdas etti. O derecede ki, Frnasada bu parlemento müsteşarları nazırlar meclisine iştirâk ettikleri halde, şimdi bu yeni müsteşarların çokluğu dolayısile Pariste kabine içtimaına kâfi büyük salon yokmuş, müsteşarlar - yersizlikten ve çokluktan - kabine toplantılarına iştirâk etmiyorlar.

Bunlardan biri de maarife bağlı «ilmî araştırmalar» müsteşarlığıdır. Bunun başına, Fransanın tanınmış fizik âlimi, keşiflerinden dolayı Nobel mükâfatını almış Jean Perrin tayin edildi.

İlim devrince bu asırda akla mutlaka keşif gelir. Bir milletin, yalnız kültür hayatında değil, hattâ ekonomi ve endüstri hayatında dahi ilerlemesi için o memlekette ilim keşfiyatı olmalıdır. Bir millet, endüstri ve teknik usullerini daima başka memleketlerden alamaz. Hep başkasına muhtaç olan bir milletin itibarı olmadığı gibi, daima dışardan bekleyen bir milletin çok yükselmesine de imkân yoktur. İlimde esirlik, bugün ve bilhassa yarın, köleliklerin en kötüsüdür. İlim ise, araştırma ve keşfetme demektir.

Bizde ilim deyince, eskiden, kitab tercemesi anlaşılırdı. Bir ilim kitabını Türkçeye çeviren, bir ecnebî âlimin nazariye ve düşüncelerini memlekette yayan adam âlim sayılırdı. Hâlâ da biraz öyledir.

Halbuki ilim, hakikî ilim yaratmak demektir.

Bunun için iki şart lâzım:

1 — İlim, Allah vergisi değildir, mutlaka mükteseb, yani okumak ve öğrenmekle hayatta edinilen bir fazilettir. İlim adamı, mutlaka çok tahsil etmiş, çok okumuş bir adamdır. Zeki ve akıllı, becerikli veya düşünceli olmak âlim olmaya yetmez. Hangi şubede yetişmek isterse istesin, kimya, fizik, mekanik, riyaziye, hendese ve saire... âlim olmak için bazı ilk bilgiler şarttır: Felsefe, tarih, edebiyat kültürü... Bunun içindir ki iyi lise tahsili görmemiş bir adamın âlim yetişmesine imkân yoktur. Fransada âlimlerin çok yetişmesi, umumî kültürün çok kuvvetli olmasından, kültürün çokluğu da lise tahsilinin sağlamlığından ileri gelir. İyi riyaziye okumamış bir filozof, kuvvetli felsefe tahsili olmayan, bir fizik veya fizyoloji âlimi tasavvur edilebilir mi? Avrupalı herhangi bir kosmografi âliminin edebî bilgisi bizim en meşhur ediplerimizden daha fazladır.

2 — İlim araştırması ancak kütüphane ve laboratuvarda olur. Bunun için de vakit ve para lâzımdır. Eski devirlerin büyük sanatkârları, ressam, heykeltraş ve şairlerini krallar, asilzadeler yatiştirirdi. Son asır ilminin anası olan simya ilmi ile ilmi nücum, zenginlerin şatoların ve sarayların gölgesinde büyüdü. Sefalet içinde güzel sanat, yoksulluk içinde

(Devamı 4 üncü sahifede)

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Kadıköy suyu

On günlük mühletin yarısı bitti

Kadıköy su şirketi abonelerine temiz su vermediğinden sıhhiye vekâletinin gösterdiği şerait dairesinde suyu temizliyecek tesisat yapılması nafia vekâleti tarafından şirkete bildirilmişti. Esasen mukavele mucibince suyu esaslı surette tasfiye etmek, berrak ve mikropsuz su akıtmak mecburiyeti vardır.

Şirket bu kayıtlara riayet etmediğinden vekâlet şirkete on günlük bir mühlet vermiştir. Bu on günlük mühletin yarısı bitmiştir. Üç, dört güne kadar şirket bu tesisatı yapmak için hazırlıklarını ikmal ettiğini ve taahhütlerini yerine getireceğini vekâlete bildirmediği takdirde hükûmet şirket mukavelesini feshedecek ve halkın susuz kalmaması için hemen tesisatına el konulacaktır.

Haber aldığımıza göre şirket yeni tesisat yapmağa razı olduğunu bildirmezse Kadıköy su tesisatı belediye sular idaresi tarafından işletilmeğe başlanacak ve sonra hukukî vaziyeti taayyün edecektir.

Şişhane faciası

Mahkeme dün de iki şahit dinledi

Şişhane tramvay faciası muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü celsede Salih ve Nuri adlarında iki şahid dinlenmiştir. Bunlar hadiseyi evvelce yazdığımız şekilde anlatarak tramvayın altıncı daire önündeki virajı döndükten sonra birdenbire hızlandığını ve korkunç sürat karşısında bütün yolcuların telâşa düştüklerini fakat hiç birşey yapmağa vakit bulamadan tramvayın birdenbire devrildiğini ve ayıldıkları zaman kendilerini hastanede bulduklarını söylemiştir. Gelmeyen şahidlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Bir otobüs yoldan geçen birini yaraladı

Şoför Zühtünün idaresindeki otobüs Cibali caddesinden geçerken Hasan adında bir adama çarparak tehlikeli surette yaralamıştır. Hasan hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Krediden rücu edilebilir mi?

Ticaret odası, vaki olan müracaat üzerine gayri kabildi rücu kredi hakkında tetkikat yapmıştır. Bankalar nezdinde kredi temin edilen bir kimseye, henüz para verilmeden evvel bu krediden rücu edilip edilemiyeceği hakkında yapılan tetkikat sırasında bir çok bankacılar ve maliyecilerle temas edilmiş ve neticede bazı kimseler rücu edilebileceğini, bazıları da sözden dönülemiyeceğini söylemişlerdir. Fakat rücu edilebileceğini söyleyenler ekseriyeti teşkil etmiş ve ticaret odası da ayni kanaatte bulunmuştur.

Haliç vapurları

Senede 50 bin lira kâr bırakacak

Haliç vapurlarının belediye tarafından idaresine başlandığı tarihten itibaren muvakkat idare 65 bin lira sarfederek bütün Haliç vapurlarını baştan başa tamir ettirmiştir. Bu sebeble şimdiye kadar bir temettü temin etmek kabil olamamıştır.

Belediyenin, imtiyaz mukavelesine göre Haliç şirketinin gayri safi iradı üzerinden yüzde sekiz hasılât almağa hakkı vardır. Belediye ile şirket arasında senelerden beri devam eden ihtilâf hep bu hasılâtın ödenmemesinden ileri geliyordu. Haliç vapurlarının tamiri yapıldığı için önümüzdeki seneden itibaren belediye bu yüzde sekiz temettüü alacaktır.

Fevkalâde bir masraf çıkmadığı takdirde Haliç vapurları - bugünkü vaziyete göre - senede 50 - 55 bin lira bir varidat temin edecektir.

Haliç şirketinin hukukî vaziyeti de bu sene içinde katî bir şekle girecek ve iktisad vekâleti son kararını verecektir.

İplik ithali

Dokumacılar cemiyeti reisi Ankaraya gidiyor

İplik ithali hakkında sanayi birliğinin bulduğu formülün iktisad vekâletince kabul edileceği söyleniyor. Vekâletin bu hususta verdiği karar bugünlerde beklenmektedir. Sanayi birliği iplik ithal edilirken uyuşturucu maddeler inhisarından müsaade alınmasını teklif etmişti. Bu yeni formül uyuşturucu maddeler inhisarınca da muvafık görülüyor.

Diğer taraftan dokumacılar cemiyeti İskenderiyedeki bir pamuk iplik acentasının İstanbul şubesile temasa geçerek iplik ithali için anlaşmıştır. Cemiyet bu acentanın mümessilini uyuşturucu maddeler inhisarile de temasa getirmiştir.

Ancak İskenderiyeden ithalâta başlamak için vekâletten de müsaade almak icabettiğinden dokumacılar cemiyeti reisi Yahya vekâletle temaslarda bulunmak üzere yakında Ankaraya gidecektir.

Yeni kömür depoları

Kuruçeşmedeki kömür depolarının bulunduğu mahalde modern tesisat yapılması kararlaştırılmıştı. Bu münasebetle mevcud depolar yıktırılacaktır. Yaptırılacak binaların şehrin manzarasını bozmaması için mütehassıs M. Prustun fikri alınacaktır.

Haliç vapuru bir balıkçı kayığına çarptı, kayık parçalandı

Nesim ve Elyazar adlarında iki balıkçı dün sabah kayıkla Yağkapanı önünde balık tutarlarken sis yüzünden 8 numaralı Haliç vapuru kayığa çarpmıştır. Kayık parçalanarak batmış, Nesim ve Elyazar denize düşmüşlerse de kurtarılmışlardır.

Buğday satışları

Fiatlerde düşmek istidadı göze çarpıyor

Buğday satışları dün biraz canlanmıştır. Daha ziyade yumuşak buğdaylar üzerine muamele olmuş, sertler durgun geçmiştir. Müvaredat da birkaç gün evveline nazaran çoğalmıştır. Dün Anadoludan 645 ve Trakyadan da 24 olmak üzere 669 ton buğday gelmiştir. Buna mukabil 315 ton mal satılmıştır.

Yumuşak buğdaylar beş kuruş 2,5 paradan 6 kuruş 22,5 paraya, ekstra maller 6,35 den yine 6,22,5 paraya kadar satılmış; yalnız bir muamele gören sert buğday da 6 kuruş 15 paraya alıcı bulmuştur. Fiatlerde düne nazaran gerilemeye bir istidad göze çarpıyorsa da yeni bir düşüklük vardır denemez.

Bir kamyon tramvayla çarpıştı

Beşiktaştan Eminönüne gelmekte olan şoför Hayrinin kamyonu vatman Alinin idaresindeki tramvayla çarpışmıştır. Kamyonun ve tramvayın ön tarafları parçalanmıştır. Kimse yaralanmamıştır. Zabıta kaza etrafında tahkikat yapıyor.

Hasta kadın

Mangalın üzerine düştü, birçok yerleri yanarak öldü

Eyüpte Kalenderhane caddesinde oturan Zehra adında ihtiyar bir hasta kadın dün gece odasında dolaşırken içi ateş dolu mangalın üzerine düşmüştür.

Kadıncağız kendini kurtaramamış, komşular yardıma gelinceye kadar vücudunun bir çok yerleri yanarak ağır yaralanmıştır. Zehra hastaneye kadırılmışsa da biraz sonra ölmüştür.

İtfaiye mektebinde derslere başlanıyor

Kânunusaninin birinden itibaren itfaiye mektebinde derslere başlanacaktır. Derslerin muallimleri tayin edilmişti. Kavanin ve yurd bilgisi muallimliğine de belediye şirketler komiseri İsmail Hakkı tayin edilmiştir.

Derin hukukî bilgisi olan ve belediye işlerinde kıymetli hizmetleri görülen İsmail Hakkının bu derse tayini çok yerindedir. Bu dersin mevzuları arasında itfaiye mensuplarına fedakârlık ve yurdseverlik bahsi de ehemmiyetli bir mevzu tutmaktadır.

Fakir mektep çocuklarına yardım

Fakir çocukların iaşesi için ilk mekteplerde teşekkül eden himaye heyetlerinin faaliyetlerini tanzim etmek üzere ilk okulların başmuallimleri ayın yirmi beşinde Eminönü Halkevinde toplanacaklardır. Toplantıda bir çalışma programı hazırlanacak ve muhtaç çocuklara yardım keyfiyeti daha mazbut bir şekle bağlanacaktır. Bu hususta çocukları esirgeme derneğile de beraber çalışılacaktır.

Bir çırpıda

Owens koşuyor!

Amerikadan bir telgraf: Meşhur zenci Owens bir yarış beygirile koşacak, onu geçmeğe çalışacakmış.

Owens yarış beygirini geçeceğini sanıyormuş.... Bir geçerse, hele bir geçerse.. bu muvaffakıyetin üstüne yokmuş.. ne muvaffakiyet ama? Sanki yer yüzünden yarışıp geçecek adam kalmamış gibi sen tut ta bir beygirle yarış..

Owens yarış beygirini geçince yer yerinden oynıyacak.. Bütün dünya kendisini alkışlıyacak.. Bir alkış bir alkış.. ne o? Fellâh atı geçmiş.. ajans telgrafları, radyo haberleri... Ne var? Fellâh biygiri geçmiş!... Bir yarış beygirini geçmekle Owens insaniyete ne de mühim bir hizmet etmiş olacak!!!!...

Bir türlü böyle muvaffakiyetleri, böyle kıymetleri kafam almayor. Almıyor vesselâm..

İSPANYA İHTİLÂLİNİN GARİP BİR NETİCESİ

İspanya ihtilâlinin hiç akla gelmedik bir neticesi... İspanyadan gelen tıpalık mantarların fiati yüzde elli nisbetinde pahalılaşmış.. ve mantar buhranı başlamış, «Mantar ve ihtilâl» ... Yan yana duruşu insana ne tuhaf gelen iki kelime..

Lâkni bu mantar buhranında, bu mantar pahalılığında artık önüne gelen canı isteyince «Ben şöyle müthiş adamım. Şöyle müthiş zenginim..» diye mantar atamıyacak..

ŞARK VE GARP

Amerikaya gidip dönen bir ahbabım anlattı:

— Amerikada bir tayyare fabrikasını geziyordum... Bir küçük oyuncak tayyare gördüm. Havada mükemmel uçuyor. İçimden «Şunu çocuğum için alsam..» diye bir düşündüm. Fakat kim bilir ne kadar pahalı olacaktı vazgeçtim. Fabrika müdürü:

— Bu tayyareyi çok beğendiniz galiba, dedi.

— Evet.. dedim.

— O halde size hediye olsun..

Bizde âdet olduğu üzere biraz nazlanayım, ağız yapayım dedim:

— Aman efendim.. rica ederim... dedim.. Vay efendim sen misin söyliyen.. adam:

— Peki.. mademki istemiyorsunuz. O halde kalsın.. diye tayyareyi yerine koydu. Yüreğim cayır cayır yandı. Bizim mantığımızla onların mantıkları arasındaki farkı işte o zaman anladım.

Biz her işimizde böyleyiz. Meselâ misafir gelir... Gece geç vakte kadar kalır.. biran evel gitsin diye adamın gözünün içine bakarız. Hattâ içimizden misafiri çabuk gönderdiği samlan dualar okur, adamcağız çabuk gitsin diye kundurasının içine tuz koymağa kalkarız. Misafir gitmek için şöyle bir davranacak olsa hemen:

— Aman efendim.. bu kadar erken.. dünyada bırakmam..

Der adamı zorla tekrar yerine oturturuz ve karşısında da uyuklamağa başlarız. Yine gitmek isteyince yine:

— Aman efendim.. bu kadar erken.. diye başlarız. H.F.

Bay Amcaya göre...

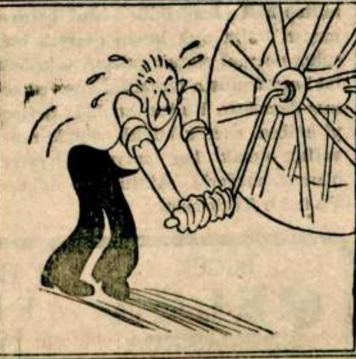
— Ne dedin bay Amca, bizim doktor daha rüştünü isbat etmedi mi?..

... Fakat nasil olur, ellisini aşmış...

... Çoluğa, çocuğa karışmış...

... Bir çok işlerde ömür tüketmiş bir adamın rüştünü isbat etmediğine nerden hükmediyorsun?..

B. A. — Baksana, daha bir apartıman yaptıramadı!...

İngiltere - İtalya anlaşması

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

gözü olmadığını, bundan başka Afrikanın müstemlekeleri için herhangi bir şekilde kimse için maceraya atılmıyacağını temin ederek İngiliz efkârını tatmin etmektir.

Bütün bunlar, İngiltere politikası bakımından bugünü kurtarmak, Almanyayı yeni Lokarno anlaşmasına ve Cenevreye celbetmek için bir kazanç, fakat İtalya bakımından esaslı bir siyasî elbirliği için noksan tedbirlerdir. İtalyanın Avrupa politikasını tanzim etmek için varmak istediği gaye eski dörtler misakıdır. Bunun tahakkuku için Almanya şarttır. Almanya ise -İtalya kendisinden az çok ayrılmış ve eskisi gibi Fransa ile İngiltereye daha fazla yaklaşmış olsa bile- henüz memnun edilmiş olmaktan uzaktır. Almanya açıkça söylüyor ki, Avrupanın garbında her anlaşmaya razıdır, şark tarafında, yani Rusya üzerinde eliboş bırakılmak şartile. Halbuki Fransanın Rusya ile ittifakı var...

★★★

Sancaktaki Türkler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

milis zabiti ile 60 Suriye zabiti önlerinde davullar olduğu halde sokaklarda dalaşmışlar ve rastladıkları Türklere ağır hakaretler yapmışlardır.

ŞAM VE HALEP GAZETECİLERİNİN MANASIZ PROPAGANDALARI

Lâzkiye 24 (Hususî muhabirimizden) — Bazı Şam ve Halep gazetecileri son zamanlarda İskenderun ve Antakyaya gelmişler, ermeniler ve Alevîleri Türkler aleyhine tahrik için propaganda yapmışlardır.

HÂLÂ MAZBATALAR TOPLANIYOR!

Halep 24 (Hususî muhabirimizden) — İskenderundaki vatanilerden Salâhaddin Baki mahallî hükûmetin müzahereti ile Türk köylerinde dolaşmakta müntehibi sanileri tehdit ve iğfal ederek müntehibi sanilerden: «İntihabata arzumuz ile iştirâk ettik» diye mazbatalar toplamaktadırlar. Milletler cemiyetindeki Fransız delegesinin, Sancakta tazyik yapılmıyor demesine rağmen halka her türlü tazyik yapılıyor. Türk şoförlerinin Aktepeye gidip gelmeleri de menedilmiştir.

Bu tazyik halkın maneviyatını bozarak gelecek müşahidlere derdlerini dökdürmemek için yapılmaktadır.

İSTİFA EDENLERİN EVLERİ BASILIYOR

Lâzkiye 24 (Hususî muhabirimizden) — İskenderunun Abacili köyü ahalisinden Musa ve Celâl müntehibi sanilikten istifa edecekleri için evleri jandarmalar tarafından basıldı ve kendileri tutularak İskenderunda 21 saat habsedildikten sonra kefalete bağlanarak serbest bırakıldı.

İntihabata iştirâk etmeyen diğer müntehibi saniler bugün muhakeme edileceklerdir.

Akşamdan akşama

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

ilim, insanlık tarihinde parmakla sayılan müstesnalardır. Cam temizliyerek geçinen Spinozanın misali enderdir. Hiç şüphesiz ilimde ve sanatta aşk elzemdir. Bile bile hergün ölüme giden ve gene tetkikatını bırakmıyan âlimler var. Aşk ve fedakârlık lâzım olduğu içindir ki büyük sanatkâr ve âlimler beşeriyette çok az yetişen insanlardır. Fakat, demek istiyoruz ki büyük sanatı ve büyük ilmi eski aristokrasinin serveti hazırlamıştır. Demokraside - eğer devlet bu işi eline ciddî almazsa - sanat gibi ilim de söner. Kütüphane ve laboratuvar, oralarda kitab ve mikroskop üzerine eyilerek hayatını - çok basit hayatını - bu işe tamamen vakfetmiş fedakâr insanlar devletin yardımile yetişecektir. İlim, tecrübe demektir. Araştırma tecrübeleri masrafla olur. Bu devrin hazin bir tezadıdır ki Rokfeller ve saire gibi zengin ve iyiliği sever (tıpkı eski devirlerdeki gibi) insanlar olmasa kanser araştırmaları bu kadar da ileri gidemezdi.

Meselâ ilim ve sanat, bugün devletin işi olmuştur. Yoksa ölmeye, yahut ilerlememeye mahkûmdur.

Akşamcı

İngiltere - İtalyan müzakereleri

İtalya Akdeniz devletleri anlaşmasına girmek istiyormuş

Daily Telegraph gazetesinin Roma muhabiri İngiliz - İtalyan anlaşması hakkında şu malûmatı veriyor:

Anlaşmanın iki kısımdan mürekkep olacağı zannedilmektedir. (1) Akdenizde İngiliz - İtalyan menafiinin biribirine zıd olmadığını beyan eden birinci kısım, (2) İki devletin Akdenizdeki statükosyu idame ettireceklerini beyan eden ikinci kısım.

Bu suretle daha şümullü bir İngiliz-İtalyan anlaşmasına yol açılmış olacağı ümid edilmektedir. İtalyanlar, İngiltere ile daha geniş bir anlaşma yapmanın elzem olduğuna kanidirler. Fakat İngilterenin Afrikada kuvvetli bir İtalyan imparatorluğu tesisi karşısında ne gibi bir vaziyet alacağını kestiremiyorlar.

İtalyan efkârı umumiyesi Akdenizde İngiltere ile İtalyanın bir silâh müsavatı kabul edeceklerini ümid etmektedir. M. Mussolininin Milânda irad etmiş olduğu nutuk buna delil addedilmektedir. Mussolini demişti ki «Akdeniz İngiltere için bir geçid ise İtalya için hayatın kendisidir.

Binaenaleyh, İtalyanlar İngilterenin Akdenizi inhisar altında bulundurmak siyasetinde devam edemiyeceği kanaatindedirler.»

Romada münakaşa mevzularının başlıcalarından birini teşkil eden bir nokta da İngilterenin Habeş harbi esnasında Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistan ile yapmış olduğu anlaşmadır. İtalyanlara göre İtalyanın yakın şarktaki menfaatleri İngiltereninki kadar ehemmiyetlidir. Binaenaleyh derhal müzakerelere başlanıamalı ve İngilterenin Akdenizde daha küçük devletlerle tasavvur ettiği anlaşmaya İtalya da ithal edilmelidir.

Bazı müşahidlere göre İngiltere İtalyayı böyle bir anlaşmaya ithalden ictinap ettiği takdirde İtalyanın mukabil bir blok teşkili mecburi olacaktır. Bu suretle Akdenizde iki blok teşkil edilmiş olacaktır.»

İzmirde nüfus azalmıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

asıl memleketlerinde içinde yaşadıkları hayat şartlarına uygun olarak iskân edilmek gayesile buraya yerleştirilmişlerdir.

İzmir, İzmir halkının bünyesindeki artma kabiliyeti ile bir kaç sene içinde bugünkü nüfusun iki katına çıkmak yolundadır. Ve bu gayeye muhakkak vasıl olacaktır.

Bu satırları yazan gazeteci kaç yaşında olursa olsun bu mesud neticeyi muhakkak sağken görecektir.

Yıl sonu olmak itibarile bugünlerde bütün idarecilerin nitekim istatistik rakkamları üzerinde tetkikler yapmakta ve yılın bilânçosunu hazırlamakta olduklarını tahmin ederim. Rakkamların belâgatinden aldığım güzel bir neticeyi size ve sizin vasıtanızla bizi sevenlere iblâğ etmek ve gönüllere inşirah vermek isterim.

936 senesindeki İzmir iktisadî mesai hacmi 1911 senesindeki iktisadî mesai hacmine tekabül etmektedir. Bunun manası şudur: Bugünkü 170 bin öz Türkten müteşekkil İzmirli dünkü 450 bin muhtelif anasırdan müteşekkil İzmirlinin işini başarmıştır. Daha açık hesap edersek bir şahıs normal olarak çalışan takriben iki buçuk şahsın mesaisini başa çıkarmış demektir. Bu harikulâde neticeyi istihsal edecek büyük azimde muvaffak olmak her faniye müyesser olamaz, meğerki Atatürkün idaresinde bir Türk olsun..

Sigortaların vaziyeti emniyet bakımından yükseltiliyor

Millî Reasürans umum müdürü Refi Bayar Avrupadan şehrimize dönmüştür. Refi Bayar muhtelif memleketler arasında karşılıklı sigorta işleri hakkında tetkkilerde bulunmuştur.

Diğer taraftan Millî Reasüransın sigorta şirketleri kazançlarındaki yüzde elli hisesinin yüzde yetmiş beşe iblâğı kararı 1 kânunusaniden itibaren tatbik olunacaktır. Grek bu hususta, gerek Avrupadaki tetkikatı etrafında kendisile görüşen bir muharririmize Refi Bayar şu izahatı vermiştir:

« Yüzde elliye ilâve edilen yüzde yirmi beşi memleket dahilinde çalışan sigorta şirketlerine, teknik esasatı göz önünde tutarak, iade edeceğiz. Bu iadeyi umumî tehlikeyi bütün sigorta şirketleri üzerine taksim etmek suretile yapacağız. Ayni zamanda bu suretle emniyet bakımından sigorta vaziyetini yükseltmiş olacağız. Umumî prensip olarak Avrupa ile karşılıklı iş alıp verme esasları üzerinde önümüzdeki seneler zarfında bu prensibimizi tahakkuk ettireceğimizi kuvvetle ümid ediyorum.»

Mürettipler Cemiyeti kongresi toplanıyor

İstanbul Türk Mürettipleri cemiyeti başkanlığından: Cemiyetimizin senelik kongresi 3/1/937 tarihine müsadif pazar günü saat 1 de Ankara caddesinde kâin elli sayılı merkez binasında icra kılınacağından cemiyetimize kayıtlı bilûmum âzaların behemehal işbu davete icabetleri rica olunur.

Gülhane müsameresi

Gülhane tatbikat mektebinin tıbbî müsamerelerinin üçüncüsü bu ayın 25 inci cuma günü saat 17,30 da yapılacaktır. Arzu eden meslekdaşların teşrifleri rica olunur.

Cıvata tüccarı Bay Sarkis Hazarabedyan

34 yaşında kısa bir hastalığı müteakip Çarşamba akşamı saat 9,5 da vefat etmiştir. 27/12/936 tarihine müsadif Pazar günü saat 13 de Beyoğlu Balık Pazarı Ermeni kilisesinden kaldırılarak Şişli Ermeni mezarlığına nakledilecektir. Bu ilânın davetiye olarak kabulünü rica ederiz.

Beşiktaş Halkevinde konferans ve temsil

Beşiktaş Halkevi konferas ve temsilleri devam etmektedir. 26/12/936 cumartesi günü meşhut cürümler ve Sosyal önemi hakkında Pulat Kocagöz tarafından konferans verilecek ve Belkis piyesi gösterilecektir.

Yaşıyanları ölü gösterenler

Dokuz suçlunun dün muhakemesine başlandı

Suçlular sahtekârlık iddiasını reddediyorlar, muhakeme başka güne bırakıldı

Yaşayan kimseleri ölmüş gibi göstererek Ünyon sigorta şirketinden para dolandırmaktan suçlu Şemseddin, karısı Didar, Onnik İpekçiyan, doktor Armanak Hanciyan, doktor Asaf, Dimitro, karısı İzmaro, dişçi Karabet, Ünyon sigorta şirketi hukuk kalemi şefi Fransuva Voçino adlarındaki dokuz suçlunun muhakemelerine dün sabah asliye dördüncü ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Suçluların hüviyetleri tesbit edildikten sonra sigorta şirketi vekilleri davalarını anlatarak suçluların yaşayan kimseleri ölü göstermek suretile sigorta şirketini dolandırdıklarından davacı olduklarını söylediler.

ONNİK NE DİYOR?

Bundan sonra suçlulardan Onnik İpekçiyan sorguya çekildi. Onnik ifadesinde kendisinin sahtekârlık yapmadığını söyliyerek şunları anlattı:

— Bir gün bir ahbabım vasıtasile Ziya adında birini tanıdım. Ziya bana eniştesi Şemseddinin öldüğünü ve sigortalı olduğu için sigorta parasını almak istediklerini fakat şirketten parayı almakta güçlük çektiklerini anlattı. Ben de zavallılara bir iyilik olsun diye kendilerine yol gösterdim. Bunlar Şemseddinin ölmüş olduğuna dair Ankara nüfus dairesinden resmî vesika getirttiler. Bunların suretlerini noterde tasdik ettirdik.

Bir de rapor lâzımdı. Kendileri doktor Asaftan rapor alıp getirdiler. Ben bu raporu dişçi Karabet vasıtasile hükûmet doktorluğundan tasdik ettirdim. İş sigorta şirketinden parayı almaya kalmıştı. Ölen Şemseddinin karısı Didarın gelip evrakı imzalaması lâzımdı. Didar gelmedi. Ziya bu defa Didarın hasta olduğunu ve yerine başka bir kadın getirip evrakı imza ettirmek istediğini söyledi. Ben bu sahte işten korktum ve artık muameleyi takip etmedim.

Sonradan bu işin bir dalavere olduğunu ve şirketin bunu daha evvelden haber alarak beni tarassud etmekte olduğunu öğrendim. Rapor işleri için bir hayli de masraf ettim.

Bakkal Dimitrinin meselesine gelince: Dimitri ile tesadüfen Pangaltıda bir kahvede tanıştık. Annesinin öldüğünü ve sigorta şirketinden para almak istediklerini söyledi. Ona da iyilik olsun diye yol gösterdim. Sonra annesinin sigorta bedelini almışlar. Bundan bir müddet sonra Dimitri bana geldi, amcazadesi Dimitrinin öldüğünü ve sağlığında sigorta bedelini de miras olarak karısı İzmaroya terketmiş olduğunu, şimdi bu parayı almak istediklerini söyledi. Ölen Dimitri Yeçoplonun karısı İzmaro ile görüştük onlar Dimitrinin öldüğüne dair evrakı hazırlamışlar. Benim tarifim üzere doktor Armanaktan bir de rapor aldılar. Ben bu raporu gene dişçi Karabet vasıtasile tasdik ettirdim. İşler bitti ve bunlar şirketten 500 İngiliz lirası aldılar. Bundan komisyon olarak bana iki yüz lira kadar verdiler.

Gene bir gün eskiden tanıdığım Aram Muradyan adında birinin karısı bana gelerek kocasının 934 senesinde öldüğünü ve sigortadan paraları almak istediğini söyledi. Ona da bir iyilik yapmak istedim. Evrakı yaptırdılar. Doktor Armanaktan rapor aldılar, dişçi Karabet vasıtasile tasdik ettirdik. Şirketten paralarını almışlar ve bana da hediye olarak 25 lira verdiler. Ben sonradan bu adamların ölmemiş olduklarını öğrendim. Şirketin memuru Voçinoyu tanırım. Kendisine arasıra borç para verirdim. Fakat sigorta şirketinden para almak üzere muamele hissesi olarak hiç para vermedim.»

DOKTOR ASAF NE DİYOR?

Diğer suçlu doktor Asaf da bir gün, evvelden tanıdığı Karabet ile diğer bir adamın kendisine doktor Fevziden bir mektup getirdiklerini, doktor Fevzinin bu mektupta bunlara bir rapor vermesini yazdığını ve çok eski ahbabı olan doktor Fevzinin mektubuna inanarak bunların söyledikleri adreste Şemseddinin öldüğüne dair rapor verdiğini, rapora mukabil kendisine para vermediklerini ve o gün akşam üzeri sokakta doktor Fevziye tesadüf ettiği zaman Fevzinin kendisine teşekkür ettiğini söylemiştir.

Şirketin hukuk kalemi şefi Voçino da sahtekârlıktan haberi olmadığını, kendisine getirilen muntazam evraka göre ölen adamların sigorta bedelleriin ödediklerini bildirmiştir.

ÖLÜ GÖSTERİLEN DİMİTRO NE DİYOR?

Bundan sonra kendisi ölü gösterilerek 500 İngiliz lirası sigorta bedeli alınan Dimitro Yeçoplo dinlendi. Dimitro ifadesinde evvelden tanıdığı Onnik İpekçiyan bir gün dükkânına gelerek kendisine: «Senin sigortalı olduğun şirket buradaki işlerini tatil ediyor. Şimdi sana beş yüz İngiliz lirası ikramiye verecekler, gel bu parayı şirketten alalım.» dediğini fakat kendisinin bu teklifi kabul etmediğini, bundan sonra da hiç bir şeyden haberi olmadığını, sonra polis karakoluna çağırılınca vaziyeti öğrendiğini söyledi.

Dimitrinin karısı İzmaro ise:

— Bir gün Onnik bize geldi. Kocam yoktu. Kocamı dükkânda aradığını ve bulamadığını söyliyerek, senin kocan sigortalıdır. Sigorta şirketi buradaki işlerini tatil ediyor. Kocanın sigorta bedeli de senin üzerine yazılıdır. Şimdi şirket kocana beş yüz lira veriyor amma, kocan kabul etmiyor. Yazıktır, bu para ziyan olacak, gel seninle beraber bu parayı alalım. Dedi. Ben razı oldum. Kocama bir şey söylemedim. Onnik her işi yaptırmış.

Bir gün Haliç iskelesinde buluştuk bana kâğıdlar verdi ve beni sigorta şirketinin kapısına kadar götürdü. Ben onun tarifi üzerine yukarıya çıkarak kâğıdları Voçinoya verdim. Voçino bana, bu para ziyan olacak, paranızı alınız. dedi ve muamelesini yaparak bir banka çeki verdi. Sonra gene Onnikle beraber Karaköyde bir bankaya çeki götürdük, bana 2500 lira Türk parası verdiler. Onnik bu paradan beş yüz lirasını bana verdi, gerisini kendisi aldı. demiştir.

DOKTOR ARMANAĞIN İFADESİ

Suçlu doktor Armanak hiç kimseye sahte ölü raporu vermediğini söyliyerek:

— 934 senesinde bir gün muayenehaneme bir adam gelerek beni Galatada bir hastaya götürdü. 65 yaşlarında bir adam yatıyordu. Bir tarafına felç gelmişti. Çok ağırdı. Kendisine lâzım gelen şeyleri tavsiye ettim. Hasta konuşamıyordu. Bundan bir ay kadar sonra beni hastaya götüren adam tekrar muayenehaneme gelerek bir ay evvel baktığım hastanın öldüğünü, şimdi miras işleri için bir ölüm raporu istediğini söyledi. Adamın öldüğüne dair resmi evrak da gösterdi. Bunun üzerine ben de Avram Muradyan adındaki adamın öldüğüne dair rapor verdim.

935 senesinde de sarışın bir kadınla gene tanımadığım bir erkek muayenehaneme gelerek beni Şişhanede bir eve götürdüler. Yatakta 45 yaşlarında bir adam hasta yatıyordu. Muayene ettim. Hasta çok ağırdı. Sonra bunu bir defa daha muayene ettim. Bir müddet sonra da gene sarışın kadınla o adam muayenehaneme gelerek hastanın öldüğünü söylediler. Evrak da gösterdiler. Adamın Dimitri olduğunu söylediler, ben de ölü raporunu verdim.. demiştir.

Diğer suçlulardan Şemseddin ile karısı Didar ve dişçi Karabet gelmemişlerdi. Mahkeme Şemseddinle Didarın ihzaren getirilmelerine, Karabete de tebligat yapılmasına karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Avukat stajierleri

Hangi merkezlerde kaç stajier bulunacağına dair talimatname hazırlandı

Ankara 24 (Telefon) — Adliye vekâleti, avukat stajierleri hakkında yeni bir talimatname hazırlamıştır. Bu talimatnameye göre, avukatlık staj mıntakaları merkezleri şunlardır:

İstanbul, İzmit, Edirne, Tekirdağ, İzmir, Aydın, Denizli, Manisa, Uşak, Balıkesir, Eskişehir, Afyon, Bursa, Diyarıbekir, Elâziz, Urfa, Ankara, Kayseri, Kastamonu, Çorum, Yozgad, Sıvas, Erzurum, Samsun, Trabzon, Rize, Giresun, Zonguldak ağır ceza merkezleri.

Bu mıntakalardan gayri yerlerde avukatlık stajı yapılamıyacakıtr. Stajierler müddeiumumilik, sulh ceza ağır ceza mahkemelerinde üçer ay müddetle filen kâtiplik vazifesi göreceklerdir. Stajın bilfiil ve fasılâsız olarak icrası mecburidir.

İstanbul mahkeme ve adliyesinde çalıştırılacak avukat stajierlerin miktarı ağır cezada 5, müddeiumumîlikte 9, asliye ceza mahkemelerinde dörderden 24, asliye ve hukuk ticaret mahkemelerinde dörderden 40, sulh mahkemelerinde birerden 32, icra dairelerinde 10 dur.

Ankara mahkeme ve adliye dairelerine verilecek stajierlerin miktarı da ağır cezada 3, müddeiumumîlikte 7, asliye cezada 8, asliye hukuk ticarette 12, sulh mahkemelerinde 5, icrada 5 olacaktır.

İzmir mahkeme ve adliye dairelerine de Ankarada olduğu gibi 40 stajier verilecektir.

Bursa, Adana, Konya, Balıkesir, Samsun gibi ikinci derecede mühim olan ağır ceza merkezlerine de en çok 8 diğer ağır ceza merkezlerine de dörder stajier verilecektir.

B. Ibrahim Necmi Dilmen

Burdur mebusu ve Türk Dil kurumu genel sekreteri B. İbrahim Necmi Dilmene bir mide rahatsızlığından dolayı Ankara nümune hastanesinde ameliyat yapılmıştı. Memnuniyetle haber aldığımıza göre hastalık had devresini atlatmış ve nakahat devresine girmiştir.

SİYASÎ İCMAL

Ademi müdahale meselesi

İspanya işleri gittikçe sarpa sarıyor. İngiltere ile Fransanın iki tarafı uzlaştırmak için düşündükleri tavassut işi suya düştüğü gibi bitaraflığın lâyıkile muhafazası yani İspanyada boğuşmakta olan taraflara hariçten silâh ve mühimmat verilmesinin iyice meni için bu iki büyük devlet tarafından ileri sürülen teklif dahi derhal pratik bir neticeye erişmedi.

Halbuki bu esnada Madridde iki tarafın büyük kuvvetleri biribirinin üzerine en şiddetli hücum ve mukabil hücumlar yapmakta, aradaki kin ve adavet hiç bir suretle teskin edilemiyecek bir dereceyi bulmaktadır. Bu hal Noel ve yılbaşı günlerinde de muhakkak devam edecektir. Bu suretle iki tarafı uzlaştırmak için en müsaid olan hava o zamanlar tamamile geçecektir.

General Franko yüz milyon İngiliz lirası tutan İspanya Devlet bankasındaki altınlar ile satın alınan harp levazımının zaptedilmesini istediği gibi kontrol memurlarının İspanya topraklarında olduğu gibi Fransanın cenubundaki kara ve deniz noktalarında ikamesinde de israr etmiştir.

Bu talepler karşısında komisyon muharip taraflara denizde ve karadeki kontrol usulü hakkında yeni bir proje vermek ve havadan kontrol için bütün devletler ile yeni bir plân düşünmek mecburiyetinde kalmıştır.

Almanya muharip taraflara yapılan malî yardımın da müdahale olduğunu ileri sürdüğünden bunun da tedkiki icap etmiştir. Bu teşebbüslerin müsbet neticeler vereceği şüphelidir. Neticelense bile çok vakit sürecektir. İşin en kestirme yolu alâkadar bütün devletlerin bitaraflığa sadıkane riayet etmeleri ise de bütün Avrupa iki cepheye ayrılmış olduğundan şimdilik buna da imkân görülmemektedir.

İzmir yakında tam bir seyyah şehri olacak

Hazırlanan kanun projesi iktisat vekâletince tetkik ediliyor

Asarıatika bulunan şehir ve kasabaların asfalt yollarla bağlanması için 7 buçuk milyon liraya ihtiyaç olduğu tespit edildi

İzmir 24 (Telefon) — İzmire fazla seyyah celbetmek için alınan tedbirlerin en başında, İzmiri bir seyyah şehri yapmak geliyor. Ege mıntakasında âsarıatika bulunan şehir ve kasabalar muntazam yollarla biribirine bağlanacak bu suretle yakın bir zamanda İzmir tam manasile bir seyyah şehri olacaktır.

Vilâyet bu hususta bir kanun projesi hazırlıyarak baş vekâlete göndermiştir. Bu projeye göre muhtelif yerlerde inşa edilecek asfalt yollar, modern eğlence yerleri için 7,5 milyon liraya ihtiyaç vardır.

Başvekâlet bu lâyihayi tetkik etmek üzere iktisat vekâletine vermiştir. İktisat vekâleti işi ehemmiyetle ele alarak tetkikata başlamış ve bu hususta İzmirden daha geniş malûmat istemiştir. Alâkadarlar iktisat vekâletinin sorgusuna verilecek cevapları hazırlamak üzere şimdiden toplantılar yapmağa başlamıştır.

Öğrenildiğine göre, Ege mıntakasında bulunan bütün Ilıcalar, Yamanlar, Gölcük, Bozdağ ve Bozdağ civarındaki ılıcalar da asfalt yollarla biribirlerine bağlanacaktır. Bu suretle halk da bu yerlere kolaylıkla gibip gelebilecektir.

Bu işler için sarfedilecek paranın vilâyet bütçesinden verilmesine imkân olmadığından devlet yardımı istenmiştir. Devletin bu yardımı yapacağı ve İzmirin yakın bir zamanda tam manasile bir seyyah şehri olacağı tahmin ediliyor.

Yolcu salonu

Yapılan projeler 6 şubatta tetkik edilecek

Galata yolcu salonunun 1 kânunusanide gümrükten liman idaresine devri katî surette kararlaştırılmıştır. Merkez rıhtım hanı ile Çinili rıhtım han arasına yapılacak olan yeni modern yolcu salonunun projesi hakkındaki teklifler 6 şubatta şehircilik mütehassısı Prostun riyasetinde toplanacak bir heyet tarafından tetkik edilecektir.

Tetkikat neticesinde münasip görülecek projeye göre inşaat derhal ihale edilecektir. İnşaatın en kısa zamanda ikmali ciheti göz önünde tutulacaktır.

Müthiş bir cinayet

Hem paraları alındı hem kuyuya atılarak boğduruldu

Tekirdağ (Akşam) — Tekirdağına bağlı Barbaros nahiye merkezinde Arnavut Kemal adında bir adam geceleyin evinde uyurken meçhul şahıslar tarafından yakalanarak mevcud paraları tamamen alındıktan sonra köy civarında bulunan kömür ocağı kuyularından birine atılmıştır. Kemalin üzerine iki araba lahna boşaltılmış, bu suretle adamcağız boğulup ölmüştür.

Jandarmalar tarafından şüphe üzerine 4 kişi yakalanmış ve tahkikata başlanmıştır.

Devlet demiryolları dokuzuncu işletme müdürlüğü

1 Kânunusaniden itibaren faaliyete geçecek olan Devletdemiryolları dokuzuncu mıntaka işletme müdürlüğüne Şark demiryolları kumpanyası baş müfettişi bay Selâhaddinin tayin edildiğini dün Ankara haberi olarak yazmıştık.

Bay Selâhaddinin bugünlerde tayin emrini alacağı kuvvetle ümid ediliyor. Baş müfettişin yeni işletme müdürlüğüne tayini memnuniyetle karşılanmıştır. Bay Selâhaddine yeni vazifesinde muvaffakiyetler temenni ederiz.

Hariciyede terfi, nakil ve tayinler

Ankara 24 (Telefon) — Moskova büyük elçiliği müsteşarı Nureddin, merkezde Rıfkı, Faik, Selim, Muzaffer, Rumiye konsolosu Halil, Bren elçiliği başkâtibi Fikret, Selânik konsolosu Reşad, Kudüs konsolosu Ahmed, Midilli konsolosu Mahmud, Merkezde Hulûsi, Selâhaddin, Salih ve Nusretin dereceleri birer derece yükselmiştir.

Moskova elçiliği kâtiplerinden İdris Sabih merkeze naklolunmuş yerine merkezden Seydi tayin edilmiştir.

Bürüksel elçiliği başkâtibi Vedad Uşaklığil Tiran elçiliği başkâtipliğine ve merkezden Âşir de Tahran büyük elçiliği kâtipliğine nakil ve tayin olunmuşlardır.

Ankarada bisiklet yarışları

Atatürkün Ankaraya ilk ayak bastığı gün müsabakalar yapılacak

Ankara 24 (Telefon) — Atatürkün Ankaraya ilk ayak bastıkları günün yıldönümü olan 27/12/936 pazar günü ajanlığımızca bölgemiz genç bisikletçiler arasında bir yarış tertib edilmiştir. Yarış Atatürkün Ankaraya girdikleri yol olan Dikmen şosesi üzerinde yapılacaktır.

Bu yarışa klübler üçer kişilik takım halinde iştirak edeceklerdir. Neticede birinci gelecek takıma bir kupa hediye edilecektir.

Trende doğum

Iki yolcudan biri trende diğeri hastanede doğurdu

Eskişehir 24 (Telefon) — Bozöyüklü Ahmedin karısı 20 yaşlarında Mislihan Eskişehir memleket hastanesinde berayı tedavi bir müddet yattıktan sonra bu sabah memleketine gitmek üzere trene binmiştir. Kadıncağız trene bindikten on beş dakika sonra bir erkek çocuk dünyaya getirmiştir.

İstasyon doktorları tarafından kadının ilk tedavisi yapıldı. Fakat doktor tam işini bitirip gideceği sırada ayni trende yolcu 22 yaşlarında Sadiyenin de doğum zamanının geldiği haber verildi. Doktor bu kadını da muayene etti ve kadının derhal hastaneye kaldırılmasını istedi. Sadiye hastaneye kaldırıldı ve hastanede bir çocuk dünyaya getirdi.

Şayed Sadiyeye vaktinde yetişilmiş almasaydı. Bu kadın da trenin hareketinden bir saat sonra yolda doğuracaktı. Doğum yüzünden tren bir saat geç hareket etti.

Hariciye vekilinin teşekkürü

Ankara 24 (A.A.) — Hariciye vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras ile refikası valdelerinin ölümü dolayısiyle kendilerini mektup ve telgrafla taziye etmek ve cenazeye iştirak eylemek lûtfunda bulunan zevata ayrı ayrı teşekküre imkân bulamadıklarından teşekkürlerinin iblagına Anadolu ajansını tavsit ederler.

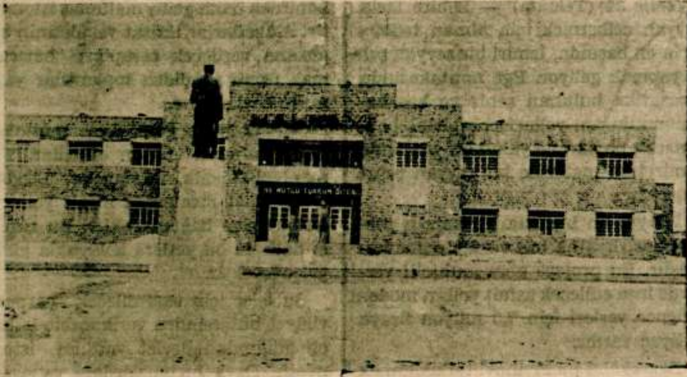
Menemende Kubilây ihtifali

Menemen 23 (Akşam) — Mürteci ve yobaz sahte Mehdi ile arkadaşlarının, Kubilây ve arkadaşları bekçi Hasanla Şevkiyi şehid ettikleri günün (23 birinci kânun) yıldönümünde Menemen parti binasında bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda nutuklar irad ve hainlere lânetler edilmiştir. Civar vilâyet ve kazalardan da gelecek halkla birlikte Kubilây abidesi önünde yapılacak büyük toplantı bahara bırakılmıştır. Menemen gençleri Kubilây abidesine büyük bir de çelenk koymuşlardır.

MEMLEKET HABERLERİ

Elâzizde devamlı bir inkişaf ve terakkî var

Modern bir halkevi, 100 yataklı hastane yapıldı, 937 de şehre iyi su verilecek

Elâziz halkevi

Elâziz (Akşam) — Harput ovası üzerinde kurulmuş olan Elâziz, trene kavuştuğu gündenberi devamlı bir surette inkişaf ve terakki ediyor. Yer yer açılan geniş, parake düşeli caddeler, modern binalar, her birisi büyük bir ihtiyacı karşılayan asrî müesseseler şehre yeni bir çehre vermiştir.

Elâzizin ümran sahasında iriştiği şu muvaffakiyeti, hiç şüphesiz idarecilerinin yüksek değerde oluşu temin etmiştir.

Epey zamandanberi Elâziz valiliğinde bulunan B. Tevfik Gür, şehrin madî, manevî yükselişi uğrunda hiç bir fedakârlıktan çekinmemiş, büyük bir feragatle ve geceyi gündüze katarak çalışmıştır. Bu değerli ve devamlı mesai ise Elâzize bugünkü çehereyi vermiştir.

Elâzizde kurulan ve bir eşi Türkiyemizin hiç bir yerinde bulunmıyan Halkevi binası doğrudan doğruya valinin güzel ve örnek bir eseridir. Binanın plânı bizzat kendisi tarafından yapılmış olduğu gibi inşaat ta daimî mürakabesi altında sona ermiştir. Bu bina, memleketimizde kurulacak Halkevi binalarına mükemmel bir nümune teşkil edebilir. Alt kat muhtelif salonlara, kitapsarayına, sinema ve iş odalarına ayrıldığı gibi üst kat ta Büyük önder Atatürke tahsis olunmuştur.

Halkevi binasının önü tanzim edilerek Cumhuriyet meydanı haline sokulmuş ve ortasına Atatürkün güzel bir heykeli dikilmiştir. Meydanın nihayetinden başlıyarak geniş bir sahayı işgal eden kısımda da gayet asrî bir çocuk bahçesile sahneyi muhtevi bir aile parkı ve daha ilerisinde birisi açık ve diğeri kapalı iki stadyum vücuda getirilmiştir.

Ayni sahada yükselen Memleket hatanesi, Halkevi binası kadar güzel ve o kadar mükemmel bir eserdir. Yüz yatak alabilecek genişlikte kurulmuş olan bu müessese muhtelif kısımlara ayrılmış, bunun da plânı bizzat vali tarafından yapılmıştır. Elâzizin uzun yıllardanberi hasretini çektiği bu muazzam bina, kırk bin lira gibi çok az bir para ile meydana getirilmiştir.

İstasyon caddesinde on dershaneli büyük bir ilk okul binası yapılmıştır. Bina, muhtelif salonları, kışlık, yazlık teneffüshaneleri, resim ve el işi atülyesini ve bir kitapsarayını camidir.

İki büyük apartıman, bir şehir tiyatrosu, belediye kurağı, umumî parklar yapılmış, bütün ana caddeler ve kaldırımlar parke düşenmiştir. Şehrin içme suyu tesisatına da yakında başlanacak ve halk 937 de iyi ve temiz suya kavuşacaktır.

Saydıklarımız imar sahasında meydana getirilen eserlerden bazılarıdır. Valinin bilhassa kültür alanında aldığı neticeler, her türlü takdir ve tebrikin üstündedir. Elâziz Halkevi, yalnız bina cihetinden değil, hassaten manevî cepheden örenk bir varlıktır. B. Tevfik Gürün başkanlığı altında çalışan elemanlar ve gençler evi yüksek bir kültür kaynağı haline getirmişlerdir.

Maarif hareketleri ayni yolda ve canlılıkla ilerlemektedir. Sosyal hayattaki kalkınma, kıymetli idareciden aldığı ilhâmla her gün yeni bir hıza ve bir inkişafa mazhar oluyor.

Susuz yerlere su getirilecek

Diyarıbekirde suların tahliline başlanmak üzeredir

iyarbekir (Akşam) — Diyarbekirde ve civarında içilmekte olan sularla maden sularının bakteriyolojik ve şimik tahlillerine başlanmak üzeredir. Alınacak neticelere göre tatbikata geçilecektir.

Muş merkezine altı kilometre mesafede Özmen ve Mergen suları hıfzıssıhha müessesesinde tahlil edilmiş, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletince bu suların Muşa getirilmesi kabul olunmuştur. Belediye parasile fennî tesisat yapılmak üzeredir.

Urfa şehrinin suları da fennî şekilde isale edilmeğe teşebbüs edilmiştir. Hakikaten Urfada su yoktur, şehrin alt kısmındaki Bamya suyunun şehre getirilmesine çalışılmaktadır.

Siird, Mardin, Midyat gibi şehirlerin su işleri üzerinde uğraşılmaktadır. Siirdliler uzun müddettenberi Bötan suyunu şehre getirmek için çalışmakta iseler de buna muvaffak olamamaktadırlar. Buna da sebeb Bötan suyunun Siirde isalesinin temini iki yüz bin lira gibi külliyetli bir paraya mütevakkıf bulunmasıdır. Bu iş üzerinde şimdiki halde müfettişi umumîlik uğraşmaktadır. Mardinin ise Siird derecesinde suyu yoktur. Hamamlarına bile su hayvanların sırtında getirilmekte ve halk su yüzünden çok büyük müşkülât çekmektedirler.

Midyat kazasında ise hiç su yoktur. Halk yazın sarnıçlarda biriktirdikleri yağmur sularını içmektedir. Sarnıçların başı, seferberlik esnasında vesika ile ekmek alanların tehacümünü andırmaktadır. Midyatta hiç kimsenin bol bol su sarfettiği görülmemiştir. Binaenaleyh müfettişi umumî Bay Abidin Özmen bu işler üzerinde çalışarak susuz şehirleri suya ve inkişafa kavuşturmak üzerinde büyük bir faaliyetle çalışmaktadır.

Tekirdağ şarapları

Tekirdağ (Akşam) — Tekirdağında şarap fabrikasının imal ettiği şaraplar evveldenberi piyasada kapalı şişelerle satılıyordu. Bu yıl fabrika yaptığı şarapları açık olarak piyasaya çıkarmış ve kilosunu toptan «22» kuruşa vermeğe başlamıştır. Fabrika şarapları bayiler tarafından «28» kuruşa, Mürefte şarabı da «25» kuruşa satılmaktadır.

Şaraplarda karışıklık ve ihtikâr yapılmaması için fabrika memurlarının bayileri sık sık kontrol etmeleri gerekmektedir.

Zeytincilik kongresi

Bugünlerde toplanarak zeytincilik kanununun esaslarını görüşecek

İzmir (Akşam) — Başbakanımız İsmet İnönü ile vekil arkadaşlarının pamuktan sonra memlekette en fazla randıman alınmasını düşündükleri mahsul, zeytindir. Memleketimizin hemen her yerinde bol bir halde bulunan zeytin delicelerinin aşılanarak memlekette zeytinciliği yükseltmek ve zeytin ağaçlarından her yıl bol mahsul almak için fennî bakım usullerini halka öğretmek esas olarak kabul edilmiştir.

Zeytin bakımını fennî bir şekilde yapmamak yüzünden ancak üç senede bir fazla randıman veren ve geilşi güzel yetişen zeytin ağaçlarımız, bundan sonra iyi bakım ve fennî yetiştirme usulleri sayesinde her yıl en yüksek mahsulü verecektir. Bunun için Ankarada Ziraat vekâletinde memleketin her tarafından giden ziraat ve bilhassa zeytincilik mütehassısları ziraat vekilinin reisliği altında toplanarak görüşmüşler ve esaslar üzerinde durmuşlardır.

Zeytincilik işlerimiz için büyük millet meclisinden bir kanun çıkarılacaktır. Zeytincilik kongresi bugünlerde ikinci ve büyük içtimaını yaparak bu mühim kanunun şeklini tesbit edecektir. Zeytincilik mütehassısları, ziraat vekâleti tarafından tekrar Ankaraya davet edilmişlerdir. Memlekette Marmara sahillerile Adalar denizi ve Akdeniz kıyıları, hattâ Karadeniz sahilinin mühim bir kısmı zeytinliklerle doludur. İyi bakım sayesinde şimdikine nazaran istihsalâtı dört beş misline çıkarmak mümkündür. Bunun temini için de kongrede nasıl çalışılması lâzım geldiği tesbit edilecektir.

Samsunda hayvan neslinin ıslahına çalışılıyor

Samsun (Akşam) — Samsunda sığır cinsinin ıslahı için her yıl çalışılmaktadır. Bu iş için bu yıl da hususî bütçeye 1200 lira ayrılmıştır.

İyi cins boğa almak üzere yapılan araştırmalarda aranılan evsafı haiz boğanın az kısmı Vezirköprüden diğer mühim kısmının da Bafradan tedarik edileceği anlaşılmıştır.

Mübayaa edilecek olan hayvanlar senet mukabilinde köylere dağıtılacak, bunların bakımından köy ihtiyar heyetleri mesul olacaklardır.

Boğa gönderilecek köylrde ne kadar cılız ve işe yaramıyan boğa varsa âkim bırakılacaktır.

Hayvan neslinin ıslahı için Matos çifliğinde inşasına başlanan sıfat istasyon binası bitmek üzeredir. Bu istasyon alınmış ve yeniden alınacak aygırlara mahsus olacaktır. İs- tasyonda bu yıl sunî sıfat ta yapılacak aygırlara mahsus olacaktır. İs- lacaktır.

KADIN KÖŞESİ

Kış kıyafeti

Zarif bir kış kıyafeti. Manto kürktür. Şapka küçüktür. Ayakta kısa ökçeli, sağlam ayakkabılar vardır.

Navlun ücretleri

Ecnebi vapur acentaları zam yapmak istiyorlar

İzmir (Akşam) — İzmirdeki ecnebi vapur acentelerinin, önümüzdeki ihracat mevsimi için navlun ücretlerine, şimdikine nazaran ton başına altışar şilin ilâve etmek üzere karar aldıkları haber alınmıştır.

Navlun ücretleri şimdi bile yüksektir. Böyle olduğu halde acentelerin bu ücretleri tekrar yükseltmeğe karar vermeleri İzmir ihracatçılarını şimdiden düşündürmeğe başlamıştır. Böyle bir hareket, ihracat mahsullerimizin dış piyasalardaki sürümünü azaltacağı gibi maliyet fiatine de ayrıca müessir olacaktır.

Yapılmak istenilen zammın, yüzde itibarile nisbeti kırka yakındır. İzmirden alâkadarlar İktisad vekâletine müracaatle bu mühim vaziyete nazarı dikkatı celbedeceklerdir.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA — Tefrika No. 61

— Bir ay sonra düğününüz olacak. Dört hafta sonra evlenecek bir kızın şehirde yapılacak birçok işleri vardır.

— Meselâ?.

— Meselâ elbise yaptıracaksın, nişanlına alışacaksın. O sık sık evinize gelecek. Ne bileyim, daha birçok sebepler.

— Peki sen gitme. Burada senin sporlarını yapacağın yerler var. Beden terbiyesi için o kadar çok enstitü var ki!.

— Amma ben biraz da istirahat edeceğim Şermin. Bak bir ay içinde nekadar değiştiğimi sen de söylüyorsun! Hem gideceğim yer pek uzak değil ki.. Otomobille bile gelip gitmek mümkün!

Genç kadın Şermini razı edinceye kadar epey müşkülât çekti.

Viyanada kalmak istemeyişindeki sebeb yalnız bu değildi. Ona sık sık Ahmed Melihten haber alıp almadığını soruyorlardı. Buraya geldiği zaman vaziyetini olduğundan başka şekilde anlattığı için bunu düzeltmeyi doğru bulmayan genç kadın Viyanada ve dayısının evinde kaldığı takdirde işin meydana çıkmasından endişe ediyordu. Burada bir ay daha kaldığı takdirde elbet kocasından bir çok mektuplar alması lâzımdı. Böyle bir şey olmayınca pek haklı olarak şüpheleneceklerdi.

Daha sonra...

Genç kadını Viyanadan uzaklaşmaya sevkeden daha başka ve taptaze bir sebeb daha vardı. Bunu onlara değil, kendine bile itiraftan çekiniyordu ve edemiyecekti.. Edemediği için de Viyanada kalamıyacaktı.

Bu dün gecenin içinden kopup gelen bu sebebi izah etmeye imkân yoktu. Bir sinir meselesi miydi, bir Caprice miydi. Bunu da bilmiyordu. Yalnız Viyanada kalmaktan korkuyordu.

Ve bunun için ertesi günü doktor Demirhanın öğle yemeği davetinde bile bulunamadan bir otomobille Semmeringe gitti.

Tıpkı Cauxdaki gibi, fakat daha geniş vadilere bakan yamaçlara serilmiş otellerden en yüksekte olanını tercih etti.

Yılankavi bir asfalt yolun sonundaki otel binası daha ziyade bir villaya benziyordu.

Bir otelin arkasını geniş bir çam ormanı çevirmişti.

Acemilik, yabancılık duymadan dairesine yerleşince ilk işi Şerminin sabırsızlıkla beklediği haberi telefonla vermek oldu.

Genç kız hangi otele inerse hemen bildirmesini rica etmişti.

Meşhur Alman musiki üstadının adını taşıdığı Hotel Bach, daha ziyade sükûnet ihtiyacında olanların rağbet ettikleri bir oteldi. Karşı yamaçları sanatoryomlara ayrılan vadiye doğru geniş bir bakışı vardı.

İsviçrede kaldığı otel kadar olmamakla beraber bütün konförü, küçük bir patinajı ve çamlar arasında açılmış kızak sahaları olan oteli ilk hamlede beğendi.

Burası o kadar kalabalık değildi.

Burada kendi âleminde bir zaman hem spor yapabilecek, hem de başını dinliyecekti. Hâttâ burada doktor Şükrünün verdiği kitapları da okuyabilecekti.

***

Sabah gezintisinden saat on ikiye doğru dönebilen genç kadın öğle yemeğine geç kalmamak için acele bir duş yapıp elbise değiştirirken kapı vuruldu. Ve:

— Giriniz!

Demeye kalmadan Şermin bir top gibi içeri daldı. Arkasında Avrupa seyahatına çıkmış bir genç Hint racası gibi esmer, mat yüzü ve karanlık temmuz geceleri kadar derin ve sıcak siyah gözlerile doktor Demirhan dim dik ayakta duruyordu.

Genç kadın bu anî baskınla o kadar şaşırmıştı ki ne söyliyeceğini ve ne yapacağını kestiremiyerek ellerile yüzünü kapadı.

Fakat Şermin buna dikkat bile etmeden boynuna atıldı. Yüzünden, saçlarından öpüyor:

— Seni o kadar özledim ki ablâ, diye katılıyordu. Genç kadın ilk şaşkınlıktan kurtulmaya çalışarak misafirlerine yer gösterirken:

— Peki, niçin telefon etmediniz. Ya bulmasaydınız. Yaramaz çocuk!

Diye karışık, birbirini tutmaz kelimelerle Şermini azarladı.

Genç kız onu böyle şaşırttığından memnun ellerini çırpıyor:

— Tabiî ya. Niçin haber verecektik. Seni burada rahat bırakır mıyız zannediyordun. Geldik işte.. Hem seni alıp götüreceğiz de!..

Genç kadın bu fırtınayı savuşturmağa çalışarak doktora döndü:

— Ya siz, dedi. Siz de bu yaramaza uydunuz değil mi?

Doktor Demirhanın esmer gölgesi hareket etti. Kayaları delen bir siyah çelik parçasına benzeyen gözleri biraz daha parladı. O hoş Azarbaycan şivesile cevap verdi:

— Sizi özlemenin bir günah olacağını ben de tahmin etmemiştim hanımefendi..

Genç kadın hafifçe kızardı. Doktorun bu serzenişindeki manayı sezmişti. Dedi ki:

— Bense yeni nişanlıların dağ başında inzivaya çekilen insanları özliyecek vakitleri olmaz sanıyordum.

Doktorun yağız çehresinde hatlar birer yay gibi gerildi. Dik duran başı hareket etti:

— Bilir misiniz hanımefendi, inzivaya çekilenler yarı mukaddes mahlûklardır. Onları ziyaret etmek te bir ruhî vazife sayılmaz mı?

Mükâlemenin ağırlığından sıkılan Şermin ikisinin arasına girer gibi ellerini açarak haykırdı:

— Neler saçmalıyorsunuz Allah aşkınıza!

Sonra genç kadına dönerek sordu:

— Abla sahi gldiğimizi istemiyor mıydın!

Nermin büyük bir müşkülden kurtulmuş gibi onu kucakladı:

— Sen istenmiyecek mahlûk musun canım kız. Yalnız bana bir dakika müsaade edin de hazırlanayım. Haydi sen de doktoru al yazı odasına geç. Yemeğe ineriz.

(Arkası var)

Her gün bir hatıra

Kadın efendi: "Ah, dedi aslanımın halini görmeyiniz.. Nezle oldu, nezle,,

Sarayın merdivenleri önünde arabadan inerken birdenbire etekliğim yırtıldı

Bir kenarda bitmiş bir operet bir kâtib tarafından temize çekiliyor. Masanın üstünde henüz yeni başlanmış başka bir operet... Ortasına kadar yazılmış üçüncü bir operet daha... Bunların hepsi, artık kendisini tamamile tiyatro hayatına veren kadınlar birliği ve kadınlar esirgeme derneği müessisi Bayan Nezihe Muhiddinindir.

Kadınlar birliğinin eski reisi yüzlerce operet kahramanı arasında son derece meşguldü. Bu kahramanlardan kimine şarkı söyletiyor. Kimine Kayserili taklidi yaptırıyor. Bayan Nezihe Muhiddinin odası çeşid çeşid operet kahramanlarile dolu...

Sordum:

— Kadınlar birliğinde iken kim bilir ne tuhaf hatıralarınız vardır?..

Elinden kalemi bıraktı:

— Size, dedi, Sultan Reşad tarafından nasıl saraya çağırıldığımızı anlatayım. Oldukça komiktir.

Kadınlar esirgeme derneğini açmıştım. Derneği kuralı pek az olmuştu. Bir gün kapıya bir araba dayandı. İki kuzguni harem ağasile bir yaver indi. Arablardan biri:

— Nezihe hanımı arıyoruz.. dedi.

— Benim.. diye cevab verdim.

— Sizi perşembe günü efindimiz Dolmabahçe sarayında kabul buyuracaklar...

Dedi.. Şaşırmıştım. Beni niçin saraydan istiyorlardı? Sonra öğrendik ki bütün esirgeme derneği heyetini Sultan Reşad görmek istiyormuş..

Öyle saraya gidecek filân tuvaletim de yoktu. Hiç unutmam açık sarı bir içekli entari giydim. Gayetle dar ve kısa etekli... Çok gencim, teşrifatı da bilmiyorum.. Başıma da ipekli dallı kırmızı bir hotoz koydum.. Esirgeme derneğinin öteki ele başlarile birleştik. Arabalara ikişer ikişer bindik. Arabalar sarayın bahçesine girdi. Merdivenlerin önünde durdular. Hemen iki harem ağası koştu. Benim iki koluma girdiler. Lâkin etekliğim o derece dardı ki arabadan ayağımı atar atmaz arkamda «cart» diye bir ses.. Sarı ipekli etekliğim boydan boya patlamıştı. Eyvahlar olsun..

Tam bu esnada hayatımda hiç giymeğe alışmadığım hotozum da ta gözlerimin üstüne kadar yıkıldı. İşte böyle.. Daha sarayın kapısından girerken komedi başlamıştı. Nihayet böyle koltukta olduğumuz halde hareme girdik. Kalfalar bana:

— Aman pek te gençmiş a dostlar..

— Bu genç yaşta böyle kadınların başına geçmek.. diye mahallevarî, garib garib iltifatlarda bulunuyorlardı.

Nihayet bir salonda oturduk. Sultan Reşadın o meşhur deli gibi kıskandığı başkadın efendisi salına salına içeri girdi. Halbuki bizi Sultan Reşad çağırtmıştı.

Kadın efendi:

— Efendim, dedi, aslanımız hırka giymeden yatak odasından çıkmışlar... Üzerinize âfiyetler nezle olmuşlar... Yatıyorlar... Bunun için onun yerine biz sizinle görüşeceğiz.

Yarım saat karşılıklı oturduk. Tek bir kelime konuşmak yok... Nihayet gene kadın efendi:

— Siz, dedi, akıllı bir hanıma benziyorsunuz... Zevciniz nezle olunca ne yaparsınız?.

Şaşırmış kalmıştım... Nezleye karşı yapılacak şeyleri anlattım. Kadın efendi:

— Ah görmeyiniz.. dedi.. Gözlerinden ve burnundan hep su akıyor.. Biraz tuz çektirecek oldum. Aslanımın burnu yandı. Pek canı acıdı.

Gülmemek için kendimi zor zaptediyordum. Sultan Reşadın burnuna tuzlu su çekmesi sarayda âdeta bir hâdise, mühim bir hâdise olmuştu.

Yarım saat gene öyle sessiz sadasız oturduk.

Bayan Nezihe Muhiddin

Ve gene koltuklarımıza harem ağaları girdi. Arabalara kadar bizi götürdüler..

Bundan sonra «Kadınlar birliği» zamanında başıma oldukça garib şeyler geldi.

Bir gün postacı benim ismime bir mektub getirmişti. Zarfın üzerinde «hususî ve mahremdir» kaydı var.

Açtım. Mektub gayetle münasebetsiz bir kelime ile başlıyor, acayib acayib resimlerle devam edip gidiyordu. Yaptığım işlerden dolayı meçhul muhatabım beni şöyle tehdid ediyordu:

«Akşam evine giderken üzerine atılacağız ve bir makasla tekmil saçlarını kökünden keseceğiz. Artık ondan sonra sokağa çıkabilirsen çık bakalım... Ya bu işlerden bir haftaya kadar vazgeçersin. Ya saçlarından vazgeçersin...»

Ben gündüz sokaklarda cesaretten aslan kesilirim de gece tenha sokaklarda son derece korkağım. Geceleri tenha sokaklarda ne derecelerde korktuğumu tasavvur edemezsiniz..

Artık geceleri rüyalarıma koca koca makaslar giriyor, bu makaslar saçlarımı kökünden kesiyordu. Sokakta birisi yanıma yaklaşsa hemen eline bakıyordum: acaba makas var mı?

Artık sinir getirmiştim. Kimsenin elinde makas görmeğe tahammül edemiyordum. Gözlerime makas idam sehpası halinde görünüyordu.

Aradan bir müddet geçti. Gene ayni tehdid.. Bir gün bütün saçlarımı kökünden keseceklermiş:

Bu, saçlarımı kesmekle tehdid uzun müddet devam etti.

Bu arada gene müdhiş bir mektub daha geldi.. Ya derhal cemiyeti kapatmalı imiş.. Yahud da: «Seni işkenceler içinde öldüreceğiz. Gözlerini kör edeceğiz. Parça parça doğruyacağız seni..» deniliyordu.

Benim gibi sinirli bir kadın için bu müdhiş tehdidlerin yapacakları büyük tesiri düşünün..

Çıldıracaktım. Çıldıracaktım..

— Talebelik zamanınızda bir gün kadınların böyle her mesleğe gireceklerini hayalinizden geçirir mi idiniz?

— Ne münasebet? Ben doktor olmak istedim. Mektebi bitirince Avrupaya gitmek için müracaatta bulundum. Bir gün:

— Seni maarif nazırı istiyorlar.. dediler.

Palas pandıras beni maarif nazırının huzuruna çıkardılar. Nazır müdhiş bir hayretle yüzüme baktı:

— Sen mi doktor olmak istiyorsun? diye sordu.

— Evet... dedim.

O hayreti katmerleşmiş:

— Çıldırdın mı sen? dedi..

— Niçin? diye sordum.

— Canım efendim.. Kadından doktor olur mu? Bırak Allah aşkına...

Ne dersiniz.. Beni Avrupaya göndermediler.. Hâlâ gidip doktor olmadığıma yanarım..

H. F. Es

Kadıköy biçki ve dikiş okulunda bu sene de tasarruf haftasında talebeye yerli malı yemişlerden bir ziyafet verilmiştir. Resimde birinci sınıf talebeleri mektebin müdürü ve öğretmenlerile birlikte görünüyor.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — Eşya konan gezgin dolap (6) Bir yemiş (3).

2 — Çocuk doğurtan (3) Geri değil (5)

3 — Tavuk kemiği oyunu (5) Rahatsız etmek (4)

4 — İnan (4)

5 — Şamdana dikilen (3) Nota (2) Nida (2)

6 — Dereceyi gösteren maden (4) Nota (2)

7 — Yaş değil (4) İliştirmek (5)

8 — Yama (2) Nida (2) Sonuna «ş» koyun izbe olsun (2)

9 — Leğenin uzun boylu kardeşi (5)

10 — Doldurmak (4) Sars, salla (5)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Aynı zamanda kabul ve reddedilen (5) Sakallı hayvan (4)

2 — Kalın kumaş (3) Gökbitimi (4)

3 — İsim (5) Vilâyet (2)

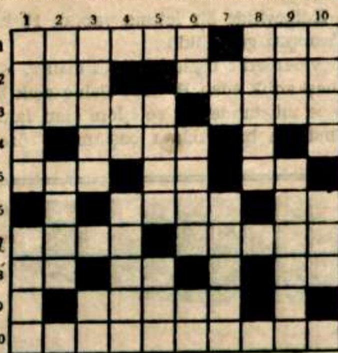
4 — Massat (2) Şehneşin (5)

5 — Bir renk (4) Erkek (2)

6 — Edat (2) Cins (4) Dış değil (2)

7 — Sıfat edatı (2) İlgi (5)

8 — Temiz (5)

9 — Orta (3) Yarı kaynamış (6)

10 — İstirham (4) Yanık (3)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Sonldan sağa 1 - Karakedi 2- An-Kolacı 3 - Lik 4 - Ay - Turna 5 - Bar-Ça 6 - Asi - Gam 7 - Şamdan - Ar- 8 - Ke - Ayna 9 - Lakırdı 10 - Az - Sah-Ahır.

Yukardan aşağı 1 - Karabaş - Ya 2 - An - Yasak 3 - Rimmel 4 - Akit - As 5 - Koku - Banka 6 - El - Re - Ih 7 - Da - Ar 8 - İcra - Gayda 9 - Çarmıh 10 - Avam.

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 61

Üçüncü Mehmed Sadrazamı değiştirmeğe karar verdi, mühür Hadım Hasan paşaya gönderildi

Roba (Yanık), Tattis (Tata), Komarn (Komran), Gran (Esterzon) ve Neuhänsel (Üyvar) ve civarının genel görünüşü

O da zaten damadına karşı muğberdi: Kendisine her zaman takdim ettiği keselerle altınları artık vermez olmuştu. Hadım Hasan paşa, sadaret kaymakamı olmak hasebile, bu işlere tamamen vakıftı. Venedikli Baffaya kâğıt uçurdu. Her hafta başında «meblâğı azime ve hedayayı vafire» vereceğini beyan ederek sadarete talip oldu. Artık mesele kalmamıştı. Ana, oğul konuştular, sadaretin Hadım Hasan paşaya verilmesini kararlaştırdılar.

Bir gün, ikindiden sonra, üçüncü Mehmed şeyhislâm Bostanzadeyi huzuruna çağırdı, daha ilk sözü açar açmaz:

— Veziri değiştirmek muradımdır. Kime tevcih eylesem gerektir? diye sordu.

Bostanzade, İbrahim paşanın haremdeki nüfuzunu bildiği için, ihtiyatlı davranmak istedi:

— Vezirin azil icap eder suçu var mıdır? dedi.

Üçüncü Mehmed mütehavvirane:

— Suçuna nihayet yok. Ezcümle Fetih Giray gibi bir vücudun ifnasına sebep oldu. Gazi Giray hanı ipkaya ayak bastı. Bu büyük bir suç değil midir? dedi.

Şeyhislâm:

— Cerrah Mehmed paşa ikinci vezirdir. Yol anın değil midir? dedi.

— Öyledir, amma tedbir ve rasarrufu yoktur. Hasan paşa ona müreccahtır. İstanbul kaymakamı iken şehrin muhafazasında çok hizmeti görülmüştür.

Şeyhislâm artık ne diyebilirdi? Bu sefer, Hasan paşayı o da methederek İstanbul muhafazasındaki haizmetlerini anlattı. Nesine lâzım? Kendi müftülükte kaldıktan sonra, vezirâzam kim olursa olsun...

Bir sonbahar günü kubbe altında divan toplandı. Divanın biteceğine yakın kapı ağası içeri girdi. Mührü İbrahim paşadan aldı, Hadım Hasan paşaya teslim etti. İbrahim paşa neye uğradığını bilemedi. Divandan çıktı. Aldığı emir üzerine, Üsküdarda Salacık iskelesi civarındaki bahçesinde oturmaya memur oldu.

Hadım Hasan paşa vazifesine başladı. Venedikli Baffaya her hafta başında keselerle altın takdim ediyordu. Fakat bu paraları tedarik etmek lâzımdı. Onun da kolayını buldu. Paralar kendi kesesinden çıkmıyordu. Nekadar mansıp verirse, para ile satıyor, herkesten haddinden fazla rüşvet alarak âlemi birbirine katıyordu.

Para isterken de utanmıyordu. Vazifeye tayin ettiği adamlardan altınları alırken, gülümsüyor:

— Sizden aldığım bu paraları kime teslim ederim, bilur misiz?

Diye, bütün paraları padişahın anası Venedikli Baffanın aldığını ima ediyordu.

Doğrusu da bu idi. Fakat ol «aliyyetüzzati» dile düşürmesi kendisi için bir felâket olacağına aklı ermiyordu.

Hadım Hasan paşa işin daha ilerisine gitti. Sarayın en gözdelerinden Gazanfer ağa ile de hoş geçinmedi. İkisi de birbirinin nüfuzunu kıskanmaya başladılar.

Hasan paşa nihayet Gazanfer ağanın vücudunu ortadan kaldırmaya karar verdi.

Birgün, cuma namazında, padişah seccadede iken yanına sokuldu. Kimse duymasın diye padişaha orada Gazanfer ağanın yapacağı bir çok fitneleri ve fesadları anlattı. Üçüncü Mehmed işin garaza mebni olduğunu anladı. Hasan paşa, Gazanfer ağanın katlini istiyordu. Razı olmadı.

Hadım Hasan paşa, sözünün yerine gelmediğini görünce, duyulacağını anladı. Söylediğine nadim oldu. Artık bir daha bu gibi sözleri ağzına almadı.

Fakat üçüncü Mehmed anasına danışmadan bir iş görebilir mi? Meseleyi bir gün validesi Venedikli Baffaya anlattı. O da Gazanfer ağaya olduğu gibi nakletti.

Gazanfer ağa durur mu? o da Hasan paşaya iftiranın en götüsünü attı:

— Hasan paşa aşikâre rüşvetler alır. Sonra da «Valide sultan beni kısta kesmişti» diye herkese ifşa ederek sizi teşhir edip şunun bunun dillerine düşürdü. Bu şikâyetten maksadı halkı başınıza üşürüp kul taifesini ayaklandırmak ve sizi padişah huzurundan uzaklaştırarak kendi her işinde mustakil olmaktır. Evvelâ da benim kanıma girmek istiyor ki, size bu haberleri verecek kimse bulunmasun, dedi.

Hâttâ yeniçeri ağası Tırnakçı Hasan ağayı da şahit gösterdi. Hasan ağa da utanmadan şahitlik etti. İşi oğluna anlattı. Üçüncü Mehmed sordu soruşturdu. Herkese rüşvetle mansıp verdiği zaman, paraları anasına verdiğini anladı. Bunu Hasan paşanın herkese ifşa etmiş olmasına fena halde kızdı. Hasan paşayı tepelemeğe karar verdi.

Tam o sırada müftü Bostanzade öldü. Yerine kimin geçeceği mesele idi. Hasan paşa, meşihatın ya şair Baki veyahut Karaçelebi zadeye verilmesini arzetti. Üçüncü Mehmed buna razı olmadı. Hoca Sadeddin efendiye verilmesini emretti. Hasan paşa:

— Ülemayı din içinde anlardan pek kimesneler varken hoca efendiye ne ihtiyaç? dedi.

Teklifinde ısrar etti. Nihayet katî cevap çıktı. Hoca Sadeddin efendi «hem muallimi sultan, hem müftül cihan» oldu.

Hasan paşa buna da bir engel çıkarmak istedi:

(Arkası var)

Yılanlarla yatıp kalkan bir çocuk

Amerikada dört yaşında bir çocuk yılanların en büyük dostudur

Küçük Anet yılanını boynuna kürek gibi dolamış gezerken ve yılanla birlikte uyurken

Amerika garibeler memleketidir. Buna şüphe yoktur. Fakat garip görünmek merakının dört yaşında bir çocuğa sirayet edebileceğini kim düşünebilir?

Amerikanın Viskonsin vilâyetinde oturan Mister Braunun dört yaşındaki kızı Anet yılanla dosttur. Anet diğer kızlar gibi ne bebeklerden, ne de çocuklarla oynamaktan hoşlanmamaktadır. Onun yegâne kafadarı yılanlardır. Hele bu sene ele geçirdiği ve Elmer ismini verdiği yılanını bir dakika olsun yanından ayırmağa tahammül edemez. Gece onunla yatar, plâja, denize girmeye onunla gider, hattâ bakkaldan öteberi almak için Elmeri boynunda bir kürk gibi taşıyarak gider.

ANETİN ZEVKİ

Yılanlarla dost olması Aneti Amerikada meşhur etmiştir. Hattâ bir film kumpanyası kendisini angaje etmek niyetindedir. Küçük kız, beraberinde Elmer olduğu halde gezerken herkesin kendisine yol açmasından, yanına yaklaşmağa korkmasından zevk almaktadır.

Bilhassa bakkal dükkânında hiç beklemeye mecbur kalmaması kızı çok memnun etmektedir. Amerikada bakkallar pek kalabalık olur. Müşteriler her daim hiç olmazsa beş on dakika sıra beklemek mecburiyetinde kalırlar. Halbuki Anet boynunda yılanı ile içeri girer girmez herkesin tüyleri ürpermekte, bakkalın eli titremeye başlamaktadır. Bu püsküllü belâdan biran evvel kurtulmak için bakkal dakika fevtetmeden Anetenin istediğini veriyor.

SADIK BİR HAYVAN!

Elmer gayet iyi bir yılandır. Mister Braunun rivayetine göre en sadık köpek kadar sadık bir hayvandır. Hanımının yanından bir an ayrılmağa tahammül etmemektedir. Bir gece Anet misafirliğe gitmiş Elmer o gece bir türlü rahat durmamış. Kıvır kıvır kıvranmış. Anet geri döner dönmez boynuna sarılmış.

Geçen sene plâjda halk, boynunda bir yılanla dolaşan bir çocuk görünce yılanın canlı olduğuna bir türlü inanmak istememişler. Hattâ biri muziplik olsun diye yılanın kuyruğunu çekmiştir. Yılan başını çevirip zehirli dilini çıkarıverince herkes çil yavrusu gibi dağılmıştır.

Elmer denize girmekten Anet kadar zevk alıyormuş. Plâja ilk gelişlerinde Anet onu sahilde bırakmak istemiş fakat Elmer bir türlü razı olmamış. Hanımının koluna sarılmış. O da beraber yüzmüş.

BABASI NE DİYOR?

— Peki, diyeceksiniz. Kızı şimdiye kadar hiç yılan ısırmamış mı?

Babası Mister Braun katiyetle:

— Hayır, diyor. Âlem yılanlardan nefret eder. Korkar. Halbuki ne kadar munis hayvanlar olduklarını bilseler bu korkuların sebebsiz olduğunu anlarlar. Bakın kızım Anet iki senedir yılanlarla düşüp kalkıyor ona birşey oldu mu?

Hem yılanlar sözünü dinlemedikleri zaman onları azarlar, hırpalar da. İşte Anetten ibret alın ve cenetten koğulmuş olan bu zavallı mahlûklara yardım edin.

— Aneti yılanlara nasıl alıştırdınız?

— Gayet basit: Anet dansa fevkalâde meraklıdır. Geçen sene ana mektebine gidiyordu. Yılbaşı gecesi bir balo verecektiler. Bütün kızlar dans edeceklerdi. En iyi dans edene bir mükâfat verilecekti. Karım ve ben kızımıza bu mükâfatı kazandırmağa azmettik. Esasen Anetin kabiliyetinden hiç şüphemiz yoktu. Karım bir zamanlar bir dans mektebine gitmişti. Bir yılan dansı biliyordu. Bunu Anete öğretmeye karar verdi. Yapma bir yılan aldık. Bir ay mütemadiyen çalıştık. Nihayet Anet iyice dansı öğrendi. Bir gün bahçede çapa çapalıyordum. Uzun bir siyah yılan gördüm. Aklıma parlak bir fikir geldi yampa yılan yerine Anet bu sahici yılanla dans ederse emsalsiz birşey olurdu. Yılanı derhal tuttum, eve götürdüm. Anete alıştırdık. Birçok çocuklar gibi korkmadı bile. Kanında yılana karşı bir merbutiyet vardı galiba.

Bir gün maktebe dans hocasına göstermek için boynunda yılanla gidince ne oldu biliyor musunuz? Hoca piyanonun üstüne çıktı.

Anet şimdi yılanların en büyük dostudur. O ilk siyah yılanı geçen sene azad ettik. Çünkü hastalanmıştı. Anet ormanda gezerken Elmeri bulmuş getirdi. Şimdi ayrılmaz iki ahbap çavuşlar oldular.

Mersinde iş kanununa dair bir toplantı

Mersinin umumî görünüşü

Mersin (Seyyar muhabirimizden) — Halkevinde bir içtima yapıldı 15 haziran 1937 de tatbik edilecek iş ve işçi kanunu görüşüldü.

Bu toplantıya Mersinin sermayedar iş verenlerile işçileri iştirak ettiler. Kanunun maddeleri üzerinde toplantıya başkanlık eden B. Enis Behiç açık bir lisanla izahat verdi. Kanunun patron ve müstahdemin ve işlere olan faidelerini anlattı. Alkışlarla karşılandı. Şimdiden hazırlıklara başlanmak üzere bazı tedbirler alındı.

Yerli malı ve tasarruf haftası münasebetile Urfa Halkevinde yapılan toplantı

Büyük bir gün

Gaziantep muharebeleri millî şehametin eşsiz bir destanıdır

Bir avuç kahraman türk, en modern silâhlarla mücehhez ve adeden on misli faik bir kuvvete karşı koymuştu

Gazi Antepte geçen senki kurtuluş bayramından bir enstantane

Gazi Anteb (Akşam) — Bugün Gazi Antebin düşmanın elinden kurtulduğu mutlu gündür.

Anteb, ulusal tarihimizin en şanlı sahifelerinden birisini yazmış olan kahraman ve yiğti bir şehrimizdir. Antebin adı, her anıldıkça hatıralarımızı bir celâdet ve hamaset destanı doldurur.

On bir ay düşman muhasarası altında kalmış olan bu cesur şehrimiz, feragat ve yurdseverliğin timsali addolunsa yeridir. Bunun için, o müddeti ne elim ve acı şerait dairesinde geçirdiğini göremeğe kâfidir.

Buna, değil siz, kendisile harbeden yüksek rütbeli Fransız komutanları inanmış ve bu inançlarını muhtelif vesilelerle teyid eylemişlerdir. Anteb Fransız kıt'aları komutanı miralay Abadi, harbe dair yazdığı bir kitaba [Türk Verdun Gazi Anteb] adını vermiştir.

Anteb, miralay Abadi tarafından kendisine verilen bu isme teşekkür etmekle beraber, hiçbir zaman onu örnek ve misal almış değildir. Anteb, Verdunu pek geride bırakan bir zafer elde etmiş, yokluk içinde bulunduğu halde varlığa «pes» dedirtmiştir.

Verdun, üç buçuk milyon Fransızın müdafaa etiği müstahkem bir kale idi. Orada Fransız ve İngiliz kasalarının anahtarı ve bu yüksek servetin önceden sağladığı vasıtaların mükemmel bulunuyordu. Verdunu döğen iki buçuk, müdafaa eden üç buçuk milyondu.

Anteb, her yanı açık ortada bir şehirdi. Değil istihkâm, iyice, mahfuz bir siper yoktu. Antebi saranlar yirmi bin, döğüşenler iki bindi.

Anteb kavgası sayısız şehamet, hamaset, celâdet, feragat ve yurdseverlik menkıbelerile doludur. Biz, onun kurtuluşuna rastlıyan bugün, o menkıbelerden yalnız birisini vermekle iktifa edeceğiz:

Antebin sukutundan sonra Celâl Kadrinin mutasarrıf bulunduğu zamanda idi. Şehrin asayişini korumak için yabancılardan birçok polis ve jandarma yazmışlardı. Hükûmetin kasasında para olmadığından bunlara resmî elbise yaptırılamıyordu. Muvakkat hükûmet elbise yaptırmak için bir tedbir düşündü ve pazar yerinin üstündeki yüksek kahvede çalışan tiyatro heyetine menfaate bir oyun verilmesini muvafık buldu.

Tiyatro biletleri bütün esnafa cebren satılmıştı. Muayyen gecede kahve binası doldu. Fransızların Anteb işgal kuvvetleri kumandanı ile Halebde bulunan fırka kumandanları ve hükûmeti muvakkate erkânı da tiyatroda bulunuyorlardı.

Tiyatroya kantolarla başlandı. Birinci kantodan sonra müzikte hava değişti. Havayı delen yabancı bir nağme bütün çehrelerde bir hayret ve tecessüs ifadesi uyandırdı. Perde açıldı. İki elinde iki Fransız bayrağı ile bir dansöz sahneye çıktı ve bir Fransız millî marşını okumağa başladı. Fransız ve Ermeniler bu marşı alkışlarken Türklerin oturduğu sıralar seyrekleşmeğe başladı. Daha marş bitmeden Türklerin sıraları büsbütün boşalmıştı.

Bu hal orada bulunan hükûmeti muvakkate erkânının ve Fransız kumandanlarının derhal nazarlarına çarptı. Hepsi birden dışarı koştular ve dağılan Türklerin arasına sokularak niçin kalktıklarını sormağa başladılar. Nihayet içlerinden bir genç atıldı:

— Biz buraya paramızla Fransız marşı dinlemeğe gelmedik, dedi, bizi bunu dinlemeğe mecbur ederseniz Çınarlı cephesi bizi bilir, biz de Çınarlı cephesini biliriz. İşte gidiyoruz.

Herkes onu takib etmişti. Fransızları ve hükûmeti muvakkate erkânını bir telâştır aldı. Türkleri yalvar, yakar tekrar içeriye soktular. Yarıda kalan Fransız millî marşının yerine başlıyan hava bir Türk havası idi.

Ve iki elinde iki Türk bayrağile millî bir Türk marşını söyliyerek sahneye çıkan artisti Türklerle beraber orada bulunan Fransızlar da avuçları patlayıncıya kadar alkışladılar.. Alkışladılar...

Gaziantepte Halkevi temsil şubesi çalışmasına başladı

Gaziantep (Hususî) — Halkevi gösterit kolu kışlık mesaiye başlamıştır. Bu kış temsil edilecek eserler tesbit edilmiştir. Gençler ilk olarak Hasbahçeyi oynamış ve üç gün oynanan bu piyeste çok muvaffak olmuşlardır.

Çorlu içme suyu

Çorlu (Akşam) — Çorlu içme suyu tesisatının bir an evvel ikmal ettirilmesi için Nafia Bakanlığınca sular tertibinden kazamız için (20,000) lira ayrılarak Çorlu malsandığına gönderilmiştir. Çorlunun iyi bir içme suyuna kavuşacağı ve halkın su derdinden kurtulacağı gün yakındır.

Tütün kaçakçıları yakalandı

Tekirdağ (Akşam) — Tekirdağ inhisar takib memurlarından Emin Yılmaz Malkaranın (Tete) köyünde tütünde kıymağa mahsus iki havan ile dört aded bıçak ve 100 kilo kıyılmış ve yaprak tütün yakalamıştır.

Tekirdağına bağlı Barbaros nahiyesinin Işıklar köyünde de maruf tütün kaçakçılarından Uçmakdereli Ago Mustafanın evinde 68 kilo 500 gram kıyılmış kaçak tütün tutmuştur.

Madrid etrafındaki kanlı muharebeler

Madridin kenar mahallelerinde düşürülen bir tayyare

Madridin bombardımanının uzaktan görünüşü

Madridde San Jeronino ıı sokağında tayyare bombalarının açtığı çukurlar

Madrid civarındaı, küçük bir istasyonda askerler

Madridde çarpışan kadınlardan Dolores İhaburri halka nutuk söylüyor

Sık sık bombardıman edilen Madridin hali: Solda Puerta del Sol meydanı, ortada yine bu civarda bir sokak
Sağda Anton Martin sokağında güllelerden yıkılan bir bina

Bombardıman yüzünden geceyi yeraltı şimendiferine mahsus tünellerde geçiren halk

AKŞAM SPOR

Güreşçilerimizin şimal turnesi ne oldu?

Balkan güreş şampiyonasının yapılması hakkında karar verildiği doğru değil mi?

Bundan evvel gene bu sütunlarda Balkan güreş şampiyonasının neden yapılmadığını ve deruhte edilmiş bir işin yapılmaması bizi Balkan devletlerine karşı küçük düşüreceğini ileri sürerek bir yazı yazdık. Bir sabah gazetesi de federasyon hesabına bize karşı bir yazı yazarak, güreş federasyonunun verdiği bazı kararlardan meselâ şimal turnesinden ve Balkan güreş şampiyonasının yapılmıyacağının doğru olmadığından, güreşçilerin Berlin olimpiyatlarından yorgun çıktıkları için 1937 senesi mayıs ayı içinde yapılacağından bahsetti.

Federasyon tarafından yazdırılmış olduğuna kanaatimiz olan bu yazıya biz de o zaman cevabımızı verdik ve gayemizin federasyonun zayıf noktalarını yakalayarak tenkid vesilesi aramak olmadığını kaydettik.

Takımın yorgun olduğunu bir sebep olarak gösterilirken yapılmayan Balkan şampiyonasının yerine bir şimal turnesi çıkarmak ve bundan sonra 937 Avrupa şampiyonasına girmek ve daha sonra da 1936 senesi Balkan şampiyonasının 1937 senesinde yapmak garabetine rağmen daha fazla ileri gitmiyerek sustuk. Yunan gazeteleri 936 senesi şampiyonasının 937 senesinde yapılacağını duymaları üzerine yazılar yazdılar. Bunları da duyduk, gene ses çıkarmadık. Şampiyonanın yapılacağına karar verilmiştir dediler. Bu bir karar değildi, genel merkezden yalnız bir sorgudan ibaretti, bunu da biliyorduk. Bugüne kadar gene susalım dedik.

Tan refikimiz binlerce lira sarfedilirken birkaç lira ilâç parası verilmekten çekinilerek ihmali yüzünden veremden ölen bir güreşçimiz hakkında günlerce yazdı. Müsbet vesikalar neşretti. Klüp idarecileri işe karıştı ve federasyonun bu işteki ihmalini su götürmez bir şekilde tesbit ettiler. Hiç kimseyi tatmin etmeyen bir cevap verildi. İşte o kadar..

Berlin olimpiyatlarında Yaşar, Ahmed çıktı. Bu kıymetli çocuklar bize bir dünya şampiyonluğu bir de dünya üçüncülüğü kazandırdılar, onların bu muvaffakiyeti kâfi imiş gibi güreş federasyonunda hareket durdu.

O sabah gazetesi ikinci kânununun ilk haftasınd federsyonun ğzından olarak bir şimal turnesi yapılacağını bildirmişti. O günler de geldi çattı. Ne ses var ne sada...

Her halde o yazı bir cevap vermiş olmak bizi susturmak için yazılmış olacak ki, onun palavra olduğunu bugün anlamış bulunuyoruz.

Artık anladık ki, ne şimal turnesinin yapılacağı var ve ne de Balkan güreş şampiyonasının... 1937 senesi mayıs ayında 1936 Balkan şampiyonasını yapmağa kalkışmak esasen gülünçtü. Fakat bu da bir hareketti. Anlıyoruz ki bu da doğru değil...

Nedense Berlin olimpiyatlarından sonra güreş federasyonu bir uykuya daldı ve uyuyor, ne zaman uyanacağı da malûm değil...

Çünkü hiç bir ses çıkmıyor. Velhasıl federasyon olimpiyatlardan sonra dut yemiş bülbüle döndü..

Bir hareket olması için bekliyelim ki uykudan uyansın.

★★★

Futbol antrenörleri klüpleri çalıştıracakmış

Aylardanberi hiç bir iş görmiyerek yalnız hakem kursunda çalışan baş antrenörün mekteplere haftanın muayyen günlerinde gideceğini ve mektep takımlarının çalıştıracağını bildirmiştik. Şimdi de haber aldık ki, baş antrenör Şeref ve Taksim stadlarında klüp takımlarını toplu bir halde çalıştıracakmış.

Federasyonu da nihayet bu antrenörlerin bir işe yaramıyacağını onlara iş gördürmek için ne yapcağını şaşırmış bir halde olduğunu görüyoruz. Ve bu antrenörler bu suretle İngiliz futbolünü kökleştirmeğe hizmet edeceklermiş. Bundan gene Şeref stadında işi müsaid olarak gelebilecek olan Beşiktaşlı birkaç futbolcü ve Taksim stadına gelebilecek birkaç oyuncu bulunabilecek. Tabiatile gene hiç bir istifade temin edilemiyecektir.

O antrenör birkaç kişiye öğretebilirse bir iki şey öğrenmeğe kalkacak. O oyuncular da takımlarında oynayınca diğerleri ise bu sisteme yanaşamıyacakları için herkes bir şey tutturacak bu suretle iş daha fena olacaktır.

İşte görülüyor ki, bu antrenörlerin millî takım için çalışmalarına imkân yoktur. Bunu böyle yapacaklarına boşu boşuna para verileceğine dört beş klübe antrenör tahsisatı diye bir yardım yapılsa ve o klüpler de bir miktar para vererek iki üç yüz liralık antrenörden vaz geçip şöyle yakın memleketlerden daha ucuz antrenörler getirsek de klüpler de bir antrenör sahibi olsalar her halde daha iyi olur kanaatindeyiz.

Çeki Karlinin İzmirde son maçı

Çeki Karlin takımı ile 2-2 ye berabere kalan İzmir karışık takımı

İzmir (Akşam) — Çeki Karlin takımı ile İzmir karışık takımı arasındaki müsabaka, çok alâkalı ve heyecanlı olmuştur. Tribünler ve saha kalabalık ve meraklı bir seyirci kütlesile dolmuştu. Evvelâ sahaya çıkan Çeki Karlin takımı, alkışlar arasında seremoni yapmış ve halkı selâmlamış, bunu İzmir muhtelitinin sahaya çıkışı takip etmiştir. Pek de hazırlanmamış olan İzmir muhtelit takımının çok kuvvetli olan ve fevkalâde teknik oynayan Çeki Karlin takımına karşı nasıl bir netice alacağı kestirilemiyor ve herkes merak içinde bulunuyordu. Bayrak teatisi ve nutuklardan sonra oyuna başlandı. İlk dakikalardan itibaren İzmir karışık takımının ağır bastığı ve Çeki Karlin kalesinde tehlikeli vaziyetler ihdas ettiği görüldü. İzmir karışık takımı, hakikaten iyi oyunculardan seçilmişti. Birinci haftayımda çok güzel ve tamamen hâkim bir oyun tarzı takib ederek Çeki Karlin takımına iki gol yaptı. Golleri, Göztepeden Fuad attı.

İzmir karışık takımının aldığı bu neticeyi ikinci devrede devam ettirdiği takdirde mühim bir farkla galip geleceği ümid edilmeğe başlanmıştı ki, müthiş bir fırtına çıktı ve devam etti, bu yüzden ikinci devrede top müthiş rüzgârın tesirile İzmir karışık takımı nısıf sahasından ayrılmadı. Karışık takım müdafaaya ehemmiyet vermek mecburiyetinde kaldı ve oyun tek kale haline inkılâp etti. Çeki Karlin takımı biri penaltıdan, diğeri de sol içleri vasıtasile iki gol yaptılar. Karışık takım, ki penaltıdan da istifade edemedi ve oyun beraberlikle bitti.

İzmirde yaptıkları maçlarda ilk iki takımı çok kuvvetsiz bulan Çeki Karlin takımı kaptanı:

— Bize kuvvetli takım çıkarın ki oyunumuzu gösterelim. demişti.

İzmir karışık takımile yaptığı müsabakadn sonra:

— Oynadığımız son takım, hakikaten kuvvetli idi, şans bize yardım etti, maamafih ikinci devrede hakem bitaraf olsaydı gene galiptik, muhakkak bir golümüzü saymadı, demiştir.

Güneş klübünde konferans

Güneş klübünden: Her ayın birinci ve üçüncü cumartesi günleri verilen konferanslara ilâveten önümüzdeki 26/12/936 cumartesi günü klüp başkanı Bolu saylavı bay Cevad Abbas Gürer tarafından atlet ve spor kelimelerinin öz türkçe hangi kaynaklardan geldiğine dair bir konferans verilecektir.

Aza ve dostlarımızın bu toplantıya şeref katmalarını dileriz.

Bükreş muhteliti bütün şeraiti kabul etti, fakat bildirilen tarihin değişmesini istiyor

Bükreş muhtelitinin İstanbula gelmesi işi henüz katileşmemiştir. Bizim yaptığımız tahkikata göre, Bükreş muhteliti şehrimize gelmek için müracaatta bulunmuş, İstanbul bölgesi tarafından maçlar için verilecek para ile maçların tarihi mukabil teklif olarak Bükreşe bildirilmiştir. İstanbul bölgesinin bildirdiği tarih 3 ikinci kânun 937 dir. Dün Bükreşten bölgeye cevap gelmiştir. Bu cevapta teklif edilen paranın kabul edildiği, ancak vaktin müsaadesizliği yüzünden pasaport yaptırmak imkânsızlığı karşısında tarihin daha ileriye alınması lâzım geldiği bildirilmektedir. Bölge buna hemen ve telgrafla cevap vererek gösterilen tarihte israr etmiştir. Bükreş muhteliti bunu kabul ettiği takdirde İstanbul - Bükreş maçını kânunusaninin ilk haftasında görmek kabil olacaktır.

Eminönü Halkevinin tertip ettiği spor maçları

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi spor şubesine bağlı klüpler tarafından aşağıda çıkarılan programa göre 27/12/936 pazar günü futbol lig maçlarına Bozkurt ve Bakırköy sahalarında devam edilecektir. Alâkadar klüplere bildirilir. Program: Bozkurt sahasında Akınspor - Şimendifer saat 11, Fatih - Akın 12,45,, K. Pazar - Yıldız 14,45, Bakırköy sahasında: Alemdar-Lânga 13, Bakırköy-Ortaköy 14,45. Bakırköy sahası Alemdar - Lânga 13, Bakırköy - Ortaköy 14.45.

Güneş klübünün yıllık kongresi

Güneş klübünden: Klübümüz yıllık adi kongresi 2/2 inci kânun/937 cumartesi günü saat 14 de klüp merkezinde yapılacaktır.

Azanın mezkûr gün ve saatte klüpte bulunmaları rica olunur.

Yunanistanda müşahedeler

Yunanistan ithalâtcı bir memleket olduğu halde hayat çok ucuzdur

Bu neticeyi belediye zabıtasının sıkı kontroluna muhtekir esnafa kesilen ağır cezalara borçludur

Yunanistanda, bir hafta süren ikametimiz esnasında, en çok dikkat gözümüze çarpan noktalardan biri hayat ucuzluğudur. Halbuki herkes bilir ki, Yunanistan yiyecek ve içeceğinin en mühim kısmını yabancı memleketlerden ithal eder. Vaziyet böyle olduğu halde müstahsil bir memleket olan bizden hayatın daha ucuz olması şaşılacak bir şeydir.

Yunanistan kasaplık hayvanların yüzde seksenini Türkiyeden, Yugoslavya ve Bulgaristandan ithal eder. Meselâ nefis sığır ve dana filetolarının okkası 25 drahmi yani 31 kuruş, âlâ kıvırcığın okkası 30 drahmi yani 37,5 kuruş, süt kuzusunun okkası da 35 drahmi yani 45 kuruştur. Biz okka yerine kilo kullandığımız halde süt kuzusunun kilosu 75-85 kuruştur. Diğer yiyecek maddelerinde fiatler bu nisbettedir.

Sonra giyecek eşya fiatinde de ayni şayanı dikkat ucuzluk vardır. Yerli yünlü kumaşların metresi bizim paramızla 3,5 ile 4 lira arasındadır. En meşhur Atina terzileri bir kostüm bizim paramızla 12 liraya dikiyorlar. Pijamalar, gömlekler, ayakkabılar, bize nisbetle yarı fiate satılıyor. İçki fiatleri de bizdekilere nisbetle ancak dörtte bir nisbetindedir. Otel fiatlerine gelince, kaloriferli, asansörlü, sıcak ve suğuk su tertibatını haiz tek yataklı odaların gecelik ücreti bizim paramızla 110-130 kuruş arasında temevvüç ediyor. Bu ucuzluğu bir taraftan halkın ticarî anane ve âdetlerine öbür taraftan da hükûmetin ihtikâra karşı açtığı müessir bir mücadeleye atfetmek icap eder. Halkın ticarî anane ve âdetlerinden bahsediyoruz. Bunun mânası şudur: Evvelâ Yunanlılar esnafın yapmak istediği ihtikâra tahammül etmezler ve pahalıya mal satmak isteyen esnaftan mal almamak suretile ihtikâr yapmak isteyenleri fiatleri indirmeğe icbar ederler. Saniyen Yunanlılar tüccar bir millettir. Onlar kârı az satıştan fazla kazanmakta aramazlar. Çok satış ve az kâr ananesini takip ederler. Bu sayede çok kârlı az satıştan kazanacaklarını az kârlı çok satıştan temin ederler. Asrî ticarî zihniyet bunu icap eder.

Salisen hükûmet belediye ve bilhassa piyasa müsteşarlığı esnafı başıboş bırakmamıştır. Bir defa bu makamlar hariçten ithal edilen havayici zaruriyenin daliyet fiatlerini sıkı bir surette kontrol ederler. Bu maliyet fiatine yüzde 5-10 nisbetinde makul bir kâr ilâve ederek daha fazla satılmasına katiyen müsaade etmezler. Hükûmetin narhından yüksek bir fiatle mal satmağa kalkışacak esnaf, derhal tek hâkimli ihtikâr cürmü meşhud mahkemelerine tevdi olunurlar. Bu mahkemeler geceli gündüzlü karkollarda vazife görürler. İhtikâr cürümlerine karşı muhakeme usulü çok sadedir. Bu muhakemelerin istinaf ve temyizi yoktur, kararları katidir ve derhal icra olunur. Muhtekirlere karşı kesilen cezalar da hem hapis he mde para cezası olmak üzere çok ağırdır. Bu şiddetli tedbirler, esnafı yola getirmiş, ihtikâra imkân bırakmamıştır.

Cürmü meşhud mahkemeleri yalnız fiat üzerine yapılan ihtikâra değil fakat esnafın teftiş ve hileleri ile de mücadele ederler. Zabıtai belediye memurları, belediye doktorları gece ve gündüz hali faaliyette bulunurlar. Ceplerinde süt mikyası vardır. Bunlar umulmadık saatlerde süt, mahallebici ve pastacı dükkânlarını ziyaret ederler. Ellerindeki mikyasları süte batırarak su katılmış olup olmadığını muayene ederler. Dükkânların nezafetine, satılan şeylerin bozuk olmamasına dikkat ederler.

Tağşişe ve hileye sapan esnafın vay haline... Derhal zabıt varakası kesilir ve cürmü meşhud mahkemelerine tevdi olunurlar, ağır cezalara çarptırılırlar Seyyar esnaf ve sütçüler de ayni sıkı kontrole tabidirler.

Temizliğe riayet etmeyen esnaf cezalandırılmakla beraber, isimleri kara levhalara yazılır: «Bu dükkân pistir» mealinde olan bu kara levhalar, temizliğe riayet etmeyen dükkânın önünde gelip geçenler tarafından görülecek bir mevkie asılır. Bir esnaf için bundan daha ağır ceza ve daha feci bir teşhir olamaz. Zira halk, pis dükkânla alış verişi keser.

İşte Yunanistan, bir taraftan ticarî terbiyesi ve diğer taraftan alâkadar makamatın şiddetli tedbirleri sayesinde pahalılık ile mücadele meselesini halletmiştir. — *A. H.*

Sofyada mektupları çalan posta müvezzii

Sofya 19 (Akşam) — Dnevnik gazetesinin yazdığına göre, burada mektup çalma suçile bir posta müvezzii yakalanmıştır. Evinde imha edilmiş veya edilmemiş olarak 56 bin posta pulu ve sahiplerine teslim edilmemiş 10 bin mektup bulunmuştur. Posta idaresi, kaybolduğu sanılan bu mektupların derhla sahiplerine gönderilmesini emretmiştir.

Müvezzi, sistematik şekilde yaptığı bu mektup hırsızlığına 1923 senesindenberi başlamış olduğu için tevzi etmediği bu mektuplardan bazıları sahiplerine şimidi 13 seneden sonra vasıl olmuş olacaktır.

Posta müvezzilerinden mürekkep bir kafile, posta direktörlüğüne gelerek bu hadiseden dolayı teessür beyan etmişler ve bu meslekdaşına haddini bildireceklerini söylemişlerdir.

"En Gülünç adam!..,,

Karikatür müsabakamızın neticesi :

(4856) karilin iştirâk ettiği bu müsabakada (1) numaralı gülünç adam beğenildi!...

Gazetemizin, karilerine istifadeler temin etmek, ayni zamanda hoş vakit geçirtmek emelile her yıl tertib ettiği müsabaka bu yıl pek büyük rağbete mazhar oldu.

Memleketimizin en uzak yerlerinden, hattâ birçok Avrupa şehirlerindeki okuyucularımız tarafından gösterilen bu teveccüh (Akşam) ın şeref ve şükranla kyadedeceği alâkalardan biridir.

Müsabakaya iştirak etmek üzere gönderilen mektublar tam (4856) tanedir. Bunlar gazete idaresi tarafından seçilen bir heyet taraıfndan birer birer bakılarak sıraya konmuş ve neticede (1) numaralı «Gülünç adam» karikatürünün en çok rey kazandığı görülmüştür. Evvelce ilân edilen (300) lira hediye de bu karikatüre rey verenler arasından (108) kişi arasında dağıtılmıştır.

Seçim sırasile hediye kazananlar ve kazandıkları hediye miktarları şunlardır:

25 lira kazanan:

B. İzzeddin Soner

1 — Şişli Osmanbey Kır sokağı İkbal apartımanı No. 3 Galatasaray lisesi talebesinden.

15 er lira kazananlar:

2 — Bn. Zeliha, Kızıltoprak Kayışdağı caddesi No. 46.

3 — Ferhan Seymen Çemberlitaş Evkaf sokağı, Eminsinan mahallesi No. 50.

10 ar lira kazananlar:

4 — Nahide Yeke Ankara Cebeci Ergenler sokağı No. 7.

5 — Bn. Seranuş Maçka Berna apartımanı No. 3.

6 — Osman Şekerci — Keşan.

7 — Hafit Köktekin — İnhisarlar umum müdürlüğü takibat şubesi memurlarından.

8 — B. Vahi — Emirgân Mekteb sokağı No. 1.

5 er lira kazananlar:

9 — Mesude Atıl — Kırklareli Yaylâ meydanı No. 18.

10 — Sabih — Galatasaray lisesi No. 1231.

11 — Ayşe Yada — Ankara Hamam önü Baylık sokağı No. 10.

12 — Halûk Bitek — Şişli Osmanbey caddesi No. 11.

13 — Sabri Çelikoğlu — Ankara Tahtakale Bozkurt Dmirevi sahibi.

14 — M. Ali Kaçı — Trabzon Zanos orta okul No. 245.

15 — Telât — Beşiktaş Nüzhetiye caddesi No. 38.

16 — Nurhan Belen — Ankara Yenişehir vali evi karşısında Çelikkale sokağı No. 10.

17 — Osman İsmet Kuyuncu — Sultanhamam Molataşı No. 30.

18 — Sabiha Gökçe — Şişli Terakki lisesi öğretmeni.

3 er lira kazananlar :

19 — M. Tekşen — İsparta 50 inci alay komutan vekili yarbay Hüsnü Tekşen kızı.

20 — Sedat Mengilibörü — Ankara Karanfil sokağı No. 15.

21 — Cahit — Konya İstasyon caddesi No. 82 perükâr.

22 — Mustafa Sönmez — Gazi Anteb lisesi No. 605.

23 — Betül Kozik — Çemberlitaş No. 5.

24 — Yalçın Özsezen — Ankara Atatürk ilk kız okulu No. 331.

25 — Perihan Barkınay — Nişantaşı Papazyan apartımanı No. 3.

26 — Cahide Başal — Göztepe Kayışdağı caddesi No. 117.

27 — Tosun Orer — Kuguncuk İcadiye caddesi No. 59.

28 — Refik — İstanbul telgraf merkezi başmemuru.

29 — Orhan Çiner — Ankara Yenişehir Havuzbaşı Çelik sokak No. 7.

30 — Rıza Türker — Ankara Divanı muhasebat idare ve hesab işlerinde murakıb.

31 — Şeref Gür — Selimiye Servi sokağı No. 33.

32 — Şükriye Yalçın — Ankara İş Bankası hesabı cari memurlarından.

33 — Niko İsakidis — Bahçekapı Anadolu han No. 6.

2 şer lira kazananlar:

34 — Aysel Enöv — Arnavudköy Dolablıkuyu sokağı No. 5.

35 — A. Arslan — Bozkurt sigorta şirketi, Galata.

36 — Perihan — Kayseri kolordu başbaytarı Kadri kızı.

37 — Adrine Tamel — Şişli Osmanbey Rumeli caddesi Giridliyan apartımanı No. 2.

38 — Hayri — Üsküdar Kaptanpaşa Aziz Mahmud sokağı No. 94.

39 — S. P. — Galat aHavyar hanı Stok ecza deposu.

40 — Azmi Uğur — Ankara Samanpazarı Zafer apartımanı No. 4.

41 — Feridun Ayata — Ankara Divanı muhasebat murakıblarından.

42 — Enise Fidan — Çapa kız muallim mektebi No. 94.

43 — Ahmet Marti — M. M. V. Dz. levazımında kâtib.

44 — Osman — Tücrar Şakirzade Şibinkarahisar.

45 — Fatma — Darıca yalı boyu caddesi No. 15.

46 — Rana Barış — Beşiktaş Yenimahalle Ihlamur caddesi No. 59.

47 — Ergün Göksan — İzmir Burnova Dr. Sedad oğlu.

48 — Berat Akerman — İzmit deniz komutanı elile.

49 — Besim Bölgen — Güzel sanatlar akademisi mimarî kısmında 2396.

50 — Meral — Torul askerlik şubesi başkanı binbaşı Rifat Çetin kızı.

51 — Eyü — Cihangir Sormagir sokağı No. 95.

52 — Dr. Kemal Çağlar — Üsküdar Tunusbağı caddesi No. 31.

53 — Remzi Kaçana — Kadıköy Moda caddesi No. 10.

54 — Fethi Gürgöze — Ortaköy Tüfekçi Bahri sokağı No. 2.

55 — Melâhat Ergün — İzmit eski bayram yeri No. 11.

56 — Ayten Akma — İsparta memleket hastahanesi başhekimi Ethem Akma kızı.

57 — Oğuz Taşo — Elâziz şirket hanı No. 40.

58 — Nebile Görkem — Maçka Kâğıdhane caddesi No. 90.

1 er lira kazananlar :

59 — Kemal Şipal — Aksaray Çıngıraklı bostan caddesi No. 50.

60 — Kemal Artun — Kırkağac inhisarlar ikinci memuru.

61 — Şakir Konuk — İstanbul posta telgraf merkezinde makinist.

62 — Kemal Kural — Trabzon meydan polis karakolunda No. 45.

63 — Rüştü Girgin — Afyon 1. Kor. Nk. Tb. Bl. 1. K. Yzb.

64 — Kadriye — Çemberlitaş Kürkçü pazar sokağı No. 9.

65 — Perihan Esen — Zonguldak sulh hâkimi Bay Esen refikası.

66 — Murat Yeğitgil — Nişantaşı Hacımansur sokağı No. 64.

67 — Dr. Hamit Osman — Ankara Yenişehir İsmet İnönö No. 55.

68 — Receb Ferdi — Eskişehir Ümid tuhafiye mağazasında.

69 — Müzeyyen Yuca — Kırklareli İstasyon caddesi postahane karşısında No. 11.

79 — Müeyyet Yalçuk — Kadıköy Hünkâr imamı Nazifbey sokağı No. 15.

71 — Makbule — Çemberlitaş esir pazarı No. 9.

72 — Türkân Çallı — Samsun tümen satın alma komisyonu başkanı kızı.

73 — Hikmet Cemal — Ankara Adliye vekâleti zat işleri memurlarından.

74 — Leman — Sultanahmed Divanyolu No. 35-37.

75 — Zekâvet — Samsun inhisarlar tütün fabrikasında.

76 — Bahri İlkel — Edirne Kale içi No. 12 Dr. Şükrü Fadıl oğlu.

77 — Muhiddin — Ankara Ziraat bankası başveznedarı Osman oğlu.

78 — Fahire Akgün — Adana emniyet müdürü kızı.

79 — Zeki — Ankara Yenişehir Tuna caddesi Balk sokağı No. 7.

80 — Sadi — Kayseri lisesi No. 25.

81 — Fikri — Malatya inşaat başmüdürlüğünde.

82 — Süzan — Kasımpaşa Hacıhüsrev mahallesi Hacıhüsrev caddesi No. 76.

83 — Feridun Ali — İstanbul erkek lisesi No. 1029.

84 — Saime — Şişli Sağdıç sokağı No. 32-5.

85 — Neclâ Zeren — Galata maliye memurlarından Sadeddin kızı.

86 — Sıtkı Elçin — İstanbul erkek lisesi No. 291.

87 — Piyer Pirinyan — Galata kürkçıbaşı han No. 4.

88 — Reşat — Kadıköy Yeldeğirmeni Süreyya apartımanı No. 3.

89 — İsmail Türegün — Şehzadebaşı 16 Mart şehidler caddesi No. 18.

90 — Nevhize Ökmen — Bakırköy İncirli caddesi No. 32.

91 — Lûtfi Ak Ad — Şişli Kır sokağı Hikmet apartımanı No. 6.

92 — M. Urgan — Galata Helvetia sigorta şirketi büyük Tünel hanı No. 23-28.

93 — M. Cemal — İzmir Karşıyaka İstasyon caddesi No. 33.

94 — Emine — Şehremini İskender camii sokağı No. 17.

95 — Rebia Artan — Kadıköy Aziziye Süngertaşı No. 12.

96 — Kemaleddin Serbes — İzmir Karşıyaka Dilâver sokağı No. 1.

97 — Münevver Bilke — Beşiktaş Yenimahalle Kasabkâmil sokağı N. 19.

98 — Bürhan — Ankara Cebeci Atilâ caddesi No. 141.

99 — Hasan Tahsin Akın — Maraş piyade alayı 3 üncü Tb. K. binbaşı.

100 — Efser — Ankara Mukaddem mahallesi ağırlık sokağı No. 13-15.

101 — Şermin Hoşgör — Sıvas silo direktörü kızı.

102 — Necdet Tezcan — İzmir Karataş hamam sokağı No. 13.

103 — Mahmut Aktay — Anöara Ziraat bankası merkez sandık veznedarı.

104 — Sahavet — Çapa Macuncu caddesi No. 22-23.

105 — Sacit Bilâç — Alpullu şeker fabrikası malzeme ambarında.

106 — Viktorya — Arnavudköy Aya Nüfri sokağı No. 40.

107 — Tuğrul Tamer — Ankara Adliye Vekâleti zat işlerinde.

108 — Muammer Nihad İuokay — İzmir Karantine tramvay caddesi No. 573.

DİKKAT:

Hediye kazanan ve İstanbulda bulunan kariler

Yarından itibaren

Pazardan maada hergün saat 14 ile 17 arasında Akşma gazetesi idaresinde Bay Sedada müracaat edip hediyelerini almalıdırlar.

Hediyesini almıya gelen zatın ya resimli nüfus cüzdanile veya resimli bir hüviyet varakasile hüviyetini isbat etmesi şarttır. Taşrada bulunan karilerimizin hediyeleri de posta vasıtasile adreslerine gönderilecektir.

Müsabakaya iştirak eden bütün karilerimize (Akşam) ın bir hatırası olmak üzere 15 gülünç adam karikatürlerinden mürekkeb bir albüm hediye edeceğimizi bildirmiştik. Hazırlanan bu albümler de posta vasıtasile karilerimizin adreslerine gönderilecektir.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Asım, Taksim: Gürkçüyan, Firuzağada Ertuğrul, Kalyoncukullukta Zafiropulos, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Galatasaray, Tünelde Matkoviç, Galata: Okçumusa caddesinde Yeniyol, Fındıklıda Mustafa Nail, Kasımpaşa: Müeyyet, Hasköy: Aseo, Eminönü: Beşir Kamal, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Hamdi, Karagümrük: Ahmed Suat, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Süleyman Receb, Kadıköy: Rıfat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: İmrahor, Fener: Emilyadi, Beyazıt: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Kocamustafapaşada Rıdvan, Alemdar: Divanyolunda Esat, Şehremini: Topkapıda Nazım.

HAYDUTUN KISMETİ

Yazan : NECDET RÜŞTÜ

— 1 —

Harputlu.. bu adam genç bir haydutt,
Yıllarca korkusu köyleri tuttu:
Omzunda mavzeri, atın üstünde,
İki üç kişiyi soyardı günde!..
Bu, onun gönlüne bir eğlenceydi:
Saz çalmak, oynamak gibi bir şeydi!..
Belinde tabanca, elinde kırbaç,
Yolcudan gülerek alırdı haraç!..
Önüne çıkanla alay ederdi:
—«Paranın yarısı benimdir!..» derdi!..
Yanılıp itiraz ederse biri,
Kurşunu yiyince kalmazdı diri!..
Bu mel'un herifin yoktu şakası,
Korkmazdı.. sağlamdı çünkü arkası,
Yoluna koymuştu mükemmel işi:
Emrinde çalışır tam yirmi kişi,
Öl.. derse, ölürdü hepsi bir anda;
Reisti.. ondaydı bütün kumanda!..
Sonra da: Olmuştu valiyle ortak,
Bir hisse verirdi ona muhakkak!..
«Saray»dan Harputa yollanan «paşa»
Çıkamaz görünür haydutla başa,
Aldığı parayı hüngâra verir,
«Cibayet babında» hüner gösterir,
Böylece hem mevki, hem şan alırdı,
«Birinci rütbeden nişan» alırdı!..

—2—

Bu, büyük derdiydi Anadolunun;
«Saltanat» devrinde «Köylü kulu»nun
Bu yüzden bir lâhza yoktu rahatı:
Kendine yapamaz küçük bir çatı,
Hayduda avuçla haraç verirdi,
Eşkiya can besler, köylü erirdi!..
Ansızın şöylece gelirdi haber:
«Üç tane besili atla beraber
«Yüz altın gönderin! Göndermeseniz...»
....
İşiten köylüde atar bet beniz,
İstenen şeyleri hazırlarlardı!.
Hele yapmasınlar; şu tehdid vardı:
«İki gün geçmeden yola çıkarım,
«Kim varsa keserim, köyü yakarım!..»
Bu azap yıllarca devam etmişti;
«Saltanat» yıkıldı.. rejim değişti,
Hükûmet vermiyor fırsat hayduda:
Öz yurdda ulaştım en son hududa,
Ben gördüm her yerde bu emniyeti,
Candan selâmlarım «Cumhuriyeti»!..

—3—

O günler kalmadı.. bize ne mutlu..
Gelelim öyküye: Bir gün Harputlu
Kedere dalmıştı bir dağ başında:
Kadınsız yaşamak otuz yaşında
Doğrusu çekilmez bir işkenceydi;
Bekârlık.. bu bıçak kemiğe değdi!..
Kalbinde kapanmaz yarası vardı:
Silâhi, çetesi, parası vardı,
Haydudun bir şeyi eksikti: Kadın..
Dağlarda kadınsız geçen hayatın
Kahrını çekiyor bahtına küskün,
Diyordu:
— «Yapsaydım ben de bir düğün!..»

Bazı gün isterdi bir evi olsun:
Kış vakti ocağın alevi olsun,
Mindere kurulsun gece sıcakta,
Onun da oynaşı olsun kucakta!..
Kendisi yatarken dağdaki inde,
Ne kadar mesuddu şimdi evinde
Gönlünden bir aşkla seven eşini!..
Bir kadın: Bulmamış yirmi beşini,
Görenler sansınlar onu bir bebek!..
O sarı saçları olsun som ipek,
O yeşil gözleri çağla bademi!..
Ömrünün en tatlı, en coşkun demi
Bu zümrüd gözlere bakarken geçsin;
Öyle bir kadın ki: Kendisi seçsin!..
Gözünü süzerek gülünce bazı
Bir sıra inciyi göstersin ağzı!..
Kul olsun büyülü bir âşık gibi;
Harputlu dolansın sarmaşık gibi:
Bu kadın körpecik bir fidan olsun,
Uğrunda can vermek yurda şan olsun!.

***

İnsanı yükseltir bir kara sevda,
Alçaltır, lekeler para hırsı da!..
Nitekim Harputlu bazı zamanlar
Çılgınca sevecek bir kadın arar,
Evlenip tövbekâr olmak isterdi:
«Kan dökmek, hırsızlık yetişir..» derdi!
Yeniden kudurur bu his geçince,
Artık sık dokumaz, elemez ince,
Salardı.. elini kana boyardı:
Yol keser, can alır, kervan soyardı!..

—4—

Haydudun sarmıştı başını duman;
Bu sabah ininden çıktığı zaman
Ahdetti:
— «Yoluma kadın çıkarsa
«Tutayım.. ağzında kaç dişi varsa
«O kadar öpeyim!..»
Pusuya girdi,
Bekledi.. uzaktan bir av belirdi,
Haydudun gözleri kamaşıverdi,
Sevindi: Bir kadın yaklaşıyordu!..
Sabırsız gözledi.. dikkat edince
Bu sefer bir acı keder karıştı:
Bu, koca karıydı, yaşı altmıştı!..
Ahdını düşündü, dişini sıktı,
Ansızın ninenin önüne çıktı,
Şaşıran kadına anlattı işi,
Ağzına göz attı: Vardı tek dişi!..
«Ahdımdan ucuzca kurtuldum!.» diye,
Bir kere öperek döndü geriye!..
İhtiyar kadında gözleri süzüldü,
Bu ılık busenin zevkile güldü,
Seslendi:
— «Ahtını öde Allaha,
«Savuşma: Çenemde var bir diş daha!.»

Urfanın kurtuluş günü

Urfanın kurtuluş günü büyük merasimle kutlanmıştır. Yukarıda bu merasim esnasında vali Atıf nutuk söylerken aşağıda hükûmet meydanında toplanan halk görünüyor.

Her akşam bir hikâye

Fena bir hatıra

Kimya tahsili için babamın zoru ile İtalyaya gitmiştim. Dersten ziyade zevk ve safa ile meşgul oluyordum. Babamın o kadar parası vardı ki ona da yetişirdi, bana da. Gençlik bir daha ele geçmezdi. Onun için, hiç fırsat kaçırmıyordum. Fakat imtihanlar yaklaşınca, beni korku almağa başladı. Babamın huyunu bilirdim. Muvaffak olamazsam, hiç şakası yok, bol bol yolladığı paraları keserdi. Ne yapıp yapıp hiç olmazsa sene sonunda biraz çalışmak lâzımdı. Lâboratuvara devama başladım. Herkes çalışıyor, lâboratuvarın içi faaliyet hummasile kaynıyordu. Bu hali görünce ümidim kırıldı. Kabil değil bir ay içinde imtihana hazırlanamazdım.

Ben lâboratuvarda iken, birdenbire, bulutlar arasında bir kadın çehresi gördüm. Bu yeni gelen asistandı. Otuz yaşlarında, kuru yüzlü, sevimsiz bir kadındı. Fakat şeytan aklıma bir şey getirdi.

Birkaç gün, kendimi asistana göstereyim diye uğraştım. Yanına gidip bir şeyler soruyor, konuşmağa vesileler arıyordum. O bir taraftan ampullerini muayene ederken bana nezaketle cevab veriyor, yorgun bakışlı gözlerini kaldırarak yüzüme bakıyor, sonra işine devam ediyordu. Bir gün bana gülümsedi. Bütün yüzü aydınlanır gibi oldu. Derhal kararımı verdim. Lâboratuvarda geç vakte kadar kaldım. Arkadaşlar gitmişlerdi. Asistan hâlâ çalışıyordu. Yavaş adımlarla odasına girdim. Elindeki şişelerden gözünü kaldırmadan:

— Hâlâ burada mısınız? dedi.

Yavaşça: evet, dedim. Zayıf omuzlarına baktım, eğildim ve öptüm.

— Ne yapıyorsunuz? diye haykırdı. Vurmak ister gibi elini kaldırmıştı. Sık sık nefes alıyor, titriyor, heyecan içinde yüzüme bakıyordu. Cevab vermedim, kucakladım. Zorla ağzından öptüm. Biraz çabaladı, mukavemet gösterdi, sonra kendisini bıraktı. Ben, lâkayıd, onun geçirdiği heyecan ve raşe dakikalarını seyrediyordum.

Ertesi akşam, otomobille bir gezinti teklifini kabul etti. Başında gülünç bir şapka vardı. Dudaklarını boyamıştı. Şimdiye kadar hiçbir erkekle öpüşmemiş olduğunu bana temin ediyordu. 29 yaşında imiş. Annesile beraber oturuyor, annesini o besliyormuş. Yüzüme hayretle bakıyor, benim kendisinden hoşlanabileceğime bir türlü inanamaz gibi görünüyordu.

Bir ay hemen hergün buluştuk. Beni bir çılgın gibi sevmeğe başlamıştı.

Nihayet haziran ayı geldi. İmtihanlar başladı. Sabahleyin saat sekizde lâboratuvara girdim. Akşam sekize kadar orada uğraşacaktım. Arkadaşlar büyük üzüntü ve yorgunluk içinde idiler. Ben gülüyordum. Profesörün mesai odasına giderek, bütün talebeler bizim için hazırlanmış olan «sülüsyonları» aldık. Sonra, lâzım olan şeyleri hazırlamağa başladım. Saat onda lâboratuvar, duman ve alev içinde, bir makine gibi çalışıyordu. Bazı gazların fena kokuları havada dalgalanıyordu. Öğleyin, yemeğimi yedim. Tekrar gûya işimle meşgul olmağa başladım. Hakikatte hiçbir şey yaptığım yoktu. Tahlil yapamazdım ki yapayım. Fakat zavahiri muhafaza etmek lâzımdı.

Öğleye doğru, asistan göründü. Aramızda dolaşmağa başladı. Uzaktan müşfikane gülümsedi, yanıma sokuldu ve yavaşça sordu:

— Teressübatta neler var?

— Bilmem!

— Haydi gayret, bakayım. Daha vakit var, akşama kadar.

Hafifçe mırıldadım:

— Pavlacığım, benim sülüsyonun içinde ne var? Sen bilirsin, profesörle beraber hazırladınız. Unutmuşsan bile gidip deftere bakabilirsin.

Fena halde sarardı.

— Şaka mı ediyorsun? dedi. Böyle bir şey yapabileceğime nasıl ihtimal veriyorsun? Bu bir alçaklık olur. Bir daha bu lâboratuvardan içeriye girmeğe kendimi lâyık göremem!

— Pavla, benim sülüsyonumun içinde ne var?

Âmirane bir sesle bu suali sormuştum. O bunu hissetti. Yüzü bütün bütün bozuldu. Gözlerinde müthiş bir şüphenin parıltısını gördüm.

— Kabil değil! Kabil değil! Düşün bir kere, sevgilim! Yalvarırım sana. Benden böyle bir şey isteme...

— Pekâlâ, sen bilirsin. Beni bu kadar seviyormuşsun, anladım!

— Sana canımı veririm.

— Görüyorum. Rica ederim, yetişir. Haydi git yanımdan...

Gitti. Ben işimle meşgul olur gibi davrandım. Pavla üç saat lâboratuvarda dolaştı. Oturuyor, kalkıyor, fena halde sinirli görünüyordu. Nihayet, yanıma geldi.

— Bana bak, dedi. Hepsini değil, sana bir kaçını söyliyeyim. Arsinik var. Bizmut ta var.

— Başka?

— Yalvarırım, sana, sevgilim... Israr etme. Civa... Potas...

— Başka?

— Bana ne büyük bir fenalık yaptığını bilemezsin. Acı bana... Kobalt..

— Peki, bunlar beş esas. Hamızlardan ne var?

— Hiç olmazsa onları sen bul!

— Vakit kalmadı. Söyle kuzum, Pavla. Yoksa beni hiç sevmemişsin diyeceğim.

— Ne kadar insafsızsın... Asite oktralik, karbonik, borik...

Yavaşça uzaklaştı. Sendeliyordu.

İmtihanda muvaffak olmuştum. Fakat içimde bir azab vardı. Adetâ bir hırsızlık etmiş gibi utanıyordum. Buna zavallı bir kadını da teşrik etmiştim. Pavlanın ne kadar azab çekeceğini tahmin ediyordum.

Ertesi günü Pavlayı aradım. Hiçbir yerde bulamadım. Daha ertesi günü, istifasını vermiş, üniversiteden çekilmiş olduğunu haber aldım. Zavallı kadın benim için mesleğini, istikbalini feda etmiş, ihtiyar annesile beraber sefalet içinde kalmış demekti.

İçimdeki vicdan azabına artık tahammül edemedim. Oturdum, profesöre bir mektub yazdım. Odasına girerek defterden benim sülüsyonun içindeki maddeleri öğrenmiş olduğumu söyledim, imtihanımı iptal etmesini, teşrinievvelde beni tekrar imtihana kabul etmesini rica ettim.

Sonra, Pavlaya uzun bir mektub yazdım. Her şeyi itiraf ederek affini rica eyledim. İstifasını geri almasını, artık buna hacet kalmadığını anlattım.

Bütün yaz hususî bir lâboratuvarda derse çalıştım. Üniversite açılınca, lâboratuvara koştum. Pavla orada idi. Daha ziyade bozulmuş ve çirkinleşmişti. Yanına gittim.

— Beni affettiniz mi? dedim.

Başile tasdik işareti verdi. Sonra, önüne eğildi, işile meşgul oldu.

Kapıdan çıkarken başımı çevirdiğim zaman, hıçkıra hıçkıra ağladığını gördüm.

Hikâyeci

Radyo

25 Kânunuevvel 936 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 17 Konferans: Üniversiteden naklen inkılâp dersleri, Recep Beker tarafından, 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Spor müsahabeleri: Eşref Şefik tarafından, 20 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 (Saat ayarı) Orkestra: 1- Rosini: (Vilhelm Tel), Uvetür. 2- Rollstett: (Şen kardeşler) Vals, 3- Wagner: (Lohengren) operasından parçalar, 4- Türk şarkısı, 1- Taş kıran, 2- Yürk yaylâsı, 5- Leblebici operetinden parçalar, 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

26 Kânunuevvel 936 Cumartesi

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis, 13,5 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından bir temsil, 20 Türk musikisi heyeti. 20,30 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21 (Saat ayarı) Orkestra: 1 - Suppe: (Bandittenstreiche) 2 - Strauss: (Mavi Tuna) vals. 3 - Kuluk: (Gevotte). 4 - Verdi: (Travyate) operasından parçalar. 5 - Fetras: (Tirol havalarından bir Popuri).

20 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günü proğramı. 22,30 Plâkla sololar. 23 Son.

BORSA

İstanbul 24 Kânunuevvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	97,—	T.C. Merkez	
Ünitürk I	22,62,50	Bankası	90,—
» II	21,30,—	Anadolu his-	24,—
» III	21,35,—	Telefon	6,75
Mümessil I	44,15	Terkos	11,75
» II	40,80	Çimento	13,25
» III	—	İttihat değir.	10,60
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,08,50	Prağ	22,71,—
Londra	616,50	Berlin	1,97,97
Nev York	79,72,—	Madrit	7,52,75
Milâno	15,13,50	Belgrad	34,63,—
Atina	88,50,50	Zloti	4,22,75
Cenevre	3,46,59,—	Pengo	4,34,—
Brüksel	4,72,50	Bükreş	108,67,75
Amsterdam	1,45,54	Moskova	24,92,—
Sofya	64,88,25		

Ticaret ve zahire borsası

24 Kânunuevvel fiat ve muameleleri

1 — İthalât: Buğday 669 çavdar 45 arpa 27 kuşyemi 12 un 19 kabuklu ceviz 4 bulgur 81 fasulye 17 1/2 pamuk 47 tiftik 2 3/4 mercimek 5 zeytin yağı 9 kaşar 1 1/2 yapak 91 iç ceviz 5 pamuk yağı 126 susam yağı 15 afyon 1/2 ton.

İhracat: Kuşyemi 56 tiftik 6 1/2 ton.

2 — Satışlar: Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 12 1/2 paradan 6 kuruş 27½ paraya kadar, Buğday sert kilosu 6 kuruş 15 para, Arpa Anadol kilosu 4 kuruş 25 paradan 4 kuruş 27 1/2 paraya kadar, Çavdar kilosu 5 kuruştan 5 kuruş 10 paraya kadar, Kuşyemi kilosu 12 kuruştan 12 kuruş 20 paraya kadar, Mısır sarı kilosu 4 kuruş 30 paradan 4 kuruş 35 paraya kadar, Keten tohumu kilosu 9 kuruş 10 paradan, Susam kilosu 17 kuruş 35 paradan 18 kuruşa kadar, Ceviz iç kilosu 38 kuruştan 40 kuruşa kadar, Keçi kılı kilosu 56 kuruştan 58 kuruşa kadar, Tiftik Kastamonu kilosu 148 kuruştan 150 kuruşa kadar, Yapak Anadol kilosu 60 1/2 kuruştan 62 1/2 kuruşa kadar.

3 — Telgraflar:

Londra Mısır Lâplata 1 ci kânun tahmili korteri 23 Şi. 6 Pe. ki. 3 kr. 32 San. Londra Keten tohumu Lâplata 1. ci ve 2 nci kânun tonu 12 Ster. ki. 7 kr. 27 San. Anvers Arpa Lehistan 1 ci ve 2 nci kânun tahmili 100 kilosu 114 B. Frank ki. 4 kr. 38 San. iLverpul Buğday 1 ci kânun tahmili 100 libresi 9 Şi. 6 1/2 ki. 6 kr. 47 San. Şikago Buğday Hartvinter 1 ci kânun tahmili Buşeli 135 7/8 sent ki. 6 kr. 26 San. Vinipek Buğday Manitoba 1 ci kânun tahmili Buşeli 123 sent ki. 5 kr. 70 San. Hamburg İç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark ki. 77 kr. 64 San. Hamburg İç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark ki. 77 kr. 64 San.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şevval 11 — Ruzu Kasım 48

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,51	2,38	7,28	9,48	12,00	1,39
Va.	5,36	7,24	12,14	14,34	16,46	18,24

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 54

— Bak.. şu sevimli mahlûklara! Sana acıklı mersiyeler okuyarak ağlaşıyorlar! Sen benden daha mesut ve bahtiyarsın, güzel Habibem! Toprak altında kemiklerin çürüse, aradan uzun yıllar, asırlar geçse de, onlar susmıyacaklar.. ve senin arkandan her gün böylece bin bir mersiye okuyarak, cıvıldaşarak ağlıyacaklar. Elveda, sevgilim, seni bir daha göremiyeceğim.. vatanıma dönüyorum.. fakat, senin sesini kulağımla, kanını damarlarımla, etini vücudumle birlikte götürüyorum. Burada yalnız kemiklerin kalacak.. ben nereye gidersem, sen de benimle berabersin..! Omuzumda senin etin yapışık; damarlarımda senin kanın yanıyor. Sen benimle beraber yaşıyacaksın, Habibe!

***

ŞEYH HALİLİN BAŞI

Rüstem ertesi gece Garnatanın batı kapısından Şelir dağına çıkacak ve dağlardan aşıp gidecekti.

O gün, akşam üstü.. Tahirin kapısı önünde bir gürültü koptu. Rüstem kapıya koştu.. O hâlâ şeyh Halili bekliyordu. Rüstemi Garnataya getiren bu mücahit, kaç gündenberi meydanda yoktu.

Şeyh Halil meydanda olsa bile Garnatayı yüz üstü bırakıp nereye gidebilirdi?

Rüstem, onun Garnatadan ayrılamıyacağını anlamış ve kendi kendine şehri terketmeğe karar vermişti.

Kapının önünde, bir kaç delikanlının kucağında getirilen bir tahta sandık duruyordu.

Delikanlılardan biri şeyh Halilin evini sordu:

— Burada mı yatıp kalkardı?

Rüstem delikanlıların tehlikeli kimseler olmadığını yüzlerinden anlamıştı:

— Evet, dedi. Evi burasıdır. Fakat, kendisi bir kaç gündenberi eve gelmiyor.

Delikanlılar sandığı çarçabuk içeriye soktular:

— Onu sultanın veziri kendi elile öldürmüş. Başını sarayın kapısına koymuşlardı. Köpeklere atmasınlar diye alıp getirdik. Yeğeni Tahire teslim edeceğiz.

Rüstem bu sözleri dinlerken beyninde bir uğultu duydu.. Sarsıldı. Fakat soğukkanlılığını muhafaza ederek:

— Tahir...

Diye seslendi.

Tahir üst katta yatıyordu. Zavallı gencin birşeyden haberi yoktu.. Hâttâ o sabah uyandığı zaman Rüsteme şöyle dir rûya bile anlatmıştı:

« — Yeşil bir ovanın ortasında amcam bana elini uzattı bu gece. Koştum.. Koştum.. Ova o kadar geniş ve yollar o kadar uzundu ki.. Bir türlü yetişemedim kendisine. Gözlerimi açtığım zaman amcamı hâlâ görüyor gibiydim!»

Tahir kapıya inince, Rüstem kendini tutamadı:

— Rûyan çıktı.. Amcanın imdadına yetişemedin, Tahir!

Tahir birdenbire sandığa baktı.. Delikanlılara baktı.. Hayretle dudağını bükerek Rüstemin yanına sokuldu:

— Ne istiyor bu gençeler?

Rüstem bir daha titredi:

— Amcanı getirmişler...

Diyebildi.. Ağzından başka bir kelime çıkmadı. Başını arkasına çevirerek bahçeye girdi.

Garnatalı geçnler şeyh Halilin ölümü hakkında Tahire de malûmat vererek evden uzaklaştılar.

Kan pıhtıları içinde gömülmüş iki sönük göz.. Şeyh Halilin parlak ve zeki gözleri Tahire bakıyordu.

Tahir:

— Amca.. Hayatta yalnız sana güveniyordum. Sen de mi gittin?

Diyerek ağlamağa başlamıştı.

Felâketler yağmur gibi ardı sıra yağıyor, ölüm kasırgaları en korkunç bir şekilde Garnatayı baştan başa sarıyordu.

Rüstem Habibenin ölümünden, Yusuf Hayyatın kayboluşundan müteessirdi. Başı ve gözleri dumanlı.. Kimse ile konuşmak istemiyordu.

Tahir de şimdi onun kadar yaslanmış, kederlenmiş, gözleri ıslanmıştı.

Rüstem:

— Artık bir mezbahadan farkı olmıyan bu şehirde yaşanmaz! İstersen sen de benimle gel.. Garnatanın boğucu havasından ve merhametsiz cellâtlarından uzaklaşalım.

Diyerek Tahiri teselli ediyordu.

Şeyh Halilin yeğeni bu korkunç manzara karşısında büyük teessür duymuştu.

— Ana, baba yuvasını yüz üstü bırakıp nereye gidebilirim?

Deyince, Rüstem cevap verdi:

— Ana, baba yuvasında tad kalmadı artık. Yarın senin boynunu da vuracaklarından şüphe etme! Şeyh Halilin yeğenini ihmal ederler mi sanıyorsun? Benimle şehirden uzaklaşırsan, hiç olmazsa sultanın cellâtlarından yakanı ve canını kurtarmış olursun! Garnatayı kurtaracağını umduğum üç kişi vardı: Valide sultan.. Yusuf Hayyat.. Şeyh Halil. Bunlardan ikisi ebediyen kayboldular. Valide sultana gelince, o da kaybolmuş demektir. Çünkü sultan Ebu Abdullah gözdesi Diyananın ölümünden sonra, anasını daha sıkı bir tarassut çenberi içine almış. Dört çevresi yüksek duvarlar ve demir parmaklıklarla örülmüş bir mahpusta inleyen ihtiyar bir kadından ne umuyorsun? Haydi, düşünme Tahir.. Benimle gelirsen, yalnız ölümden değil, bu sonsuz ıstırap ve esaretten de kurtulacaksın!

Tahir amcasının başını bahçede bir gül ağacının dibine gömdü.. Başı ucunda saatlarca ağladı, ağladı.. ve akşam üstü ortalığı esmer gölgeler sarınca, Rüstemle beraber, Şelir dağından aşmak üzere yola çıktılar.

***

DAĞDA GEÇEN BİR GECE

— Eğer bu gece de yola çıkmamış olsaydık, kale muhafızları, geçtiğimiz yolu da kapatacaklar.. Şehirde kalacaktık.

(Arkası var)

Paris müzakeresinin akisleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Meseleyi Türk - Fransız münasebatının umumî bir tetkiki suretile doğrudan doğruya ve süratle bizzat halletmemiz mürecceh olurdu. Suriye mandası umduğumuz neticeleri vermedi. Diğer taraftan yeni Boğazlar statüsü Türkiyeye şarkî Akdenizde birinci derecede mühim bir rol temin etti. Menfaatımız Kamâl Atatürkle en iyi münasebatta bulunmayı emrediyor. Cemiyeti Akvam arkasına tahassus etmekle şayet bir tarzı hal bulunursa bunda hiç hissemiz olmıyacak, ve hiç bir minnetdarlığa istihkak iddia edemiyeceğiz. Bu netice müstakbel müzakereler için kötü bir esastır.

Muharrir bundan sonra Türk efkârının mesledeki şiddetli heyecan hassasiyetini, Sancaktaki mezalime aid gazete başlıklariyle meclisteki sözleri kaydettikten sonra devam ediyor.

«Lisan ve ihtiras mübalağaları hesaba katılsada muhakkaktır ki bu suretle ihdas edilen vaziyet bizim için fenadır. Akdenizdeki vaziyetimiz orada kalmak için herkesle sulhü müstelzimdir. Türkiyenin dostluğu bu saatta bizim için çok kıymetlidir. Binaleyh onunla anlaşmak lâzımdır. Bunu kendiliğimizden yapmak yarın İngilterenin bizi ayni noktaya sevketmesini beklemeye müraccah olurdu.

KONFEDERASYON TEKLİFİ NEDEN KABUL EDİLMEDİ

«Le Jour» pek mahirane bulduğu konfederasyon teklifimizi Fransanın iki bakımdan kabul edemediğini söylüyor:

1 — Şimdiki rejime muhaliftir.

2 — Fransa sancağın yakın şarkta bir Türk rasad merkezi olmasına müsamaha edemez.

Exelsior gazetesi, bu rasadgâhtan Suriyeyi göz altında tutmak istediğimizi, müzakereden evvel Vienotun general Gamlin ve amiral Durandvielle görüştüğünü, her iki erkânıharp reisinin de müstahkem şehir ve üssübahrî olarak İskenderunun tâli ehemmiyeti olduğu ve askerî istifade için pahalı büyük tesisatı istihzam edeceği mütaleasında bulunduklarını yazarak diyor ki:

«Tarzıhal yok, fakat dostluk baki.. Bu samimî anlaşmazlık beynelmilel vaziyetteki garabetlerden biridir. Kânunusani ibtidalarında da Parisle Ankara arasında anlaşma ihtimali pek azdır.»

Pertinax, Echo de 'de Türkiyeyi ısrara sevkeden sebepler Ankara hakim halkın dünkü tebaasına tabiliğini istemiyor. Sonra İtalyanın bir gün İskenderunda yerleşmesinden korkuyor. İhtimal Fransa - Suriye ittifakının devamına itimadı yoktur. Türk tezi Fransız mandasile uzlaşamaz, kabulü bize karşı Arap dünyasını ayaklandırır. İngiltere de buna muahliftir. Yalnız ademi merkeziyet verebiliriz. Vaktile Türkiyenin karşılıklı yardım paktı teklifini reddimiz ihtilâfı çetinleştiriyor.» demektedir.

Petit Journal, iki tarafın sağlam dostluk münasebatı idame hususundaki kuvvetli azmine ve müzakere havasının samimiyetine rağmen uyuşulamadığını yazıyor ve ezcümle diyor ki:

Paris ile Ankaranın 18 kânunusani ye kadar anlaşmasını umar ve dileriz.

Paris 24 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Ouvre gazetesi, iki tarafın tezlerinde ısrar ile konuşmalarının neticesiz bittiğini yazarak diyor ki:

«Yakın günlerde Türkiye - Fransa arasında anlaşmazlığın devam edeceğini düşünerek Londra da muhakkak üzülmüştür. İki tarafı teskin etmek üzere İngiltere mümkün olan herşeyi temin için katî kararını vermişe benziyor. Kolayca anlaşılır ki Türkler bir gün İtalyanın şarktaki denizde yayılmasından ve İskenderun limanını kullanabilmesi ihtimalinden çekinmektedirler.

ALMAN GAZETSİNİN YAZISI

Berlin 24 (A.A.) — İskenderun sancağı hakkında Türk - Fransız müzakeretından bahseden Correspondance Diplomatique et Politique gazetesi, ezcümle diyor ki:

— Fransa ve diğer hükûmetler Türk taleblerinin doğru olmadığı iddiasında bulunmamışlardır. Fakat prensip noktasından kendilerini bu taleblerin tahakkukuna mani olmakla muvazzaf görmüşlerdir. İlk korktukalrı şey, böyle bir halin fena bir emsal teşkil etmesidir. Bir emsal de manda altında bulunan herhangi bir topraktan bir kısımının şu veya bu suretle ayrılabilmesi keyfiyetidir. Maamafih Suriye üzerinden Fransız mandası kalktıktan sonra orada yeni bir vaziyet tahaddüs edeceği tabiî bulunduğundan her halde Sancak için yeni bir sureti hal bulmak lâzımdır.

Bundan başka iyi bir alâmet olarak şurası kaydelimelidir ki, gerek bu toprakların eski sahibi gerek alâkadar halkın fikri artık ihmal edilmiyor. Filhakika evelleri ne eski sahibinin ne de yerli halkın hukukunu ileri sürmesine katiyen müsaade edilmiyordu. Binaenaleyh bu hukuk ve iddialar şimdi reddedilmiyor ve hattâ bunları nazarı itibara almak hususunda temayül gösteriliyor. Bu ise, ileriye atılmış bir adımdır. Bu yeni zihniyetten bütün mandalar ve akalliyetlerin hukukî meselesinin tekâmülünde mühim bir netice çıkacağı ümid edilebilir.»

Istanbul 4 ncü icra memurluğundan:

Ölü Elenko tarafından sağlığında Emniyet sandığına birinci derecede ipotekli olup üç yeminli ehlivukuf tarafından (6000) lira kıymet takdir edilen Galatada Bereketzade mahallesinde zürefa sokağında eski 35, 37, 39 yeni 35, 37 No. lu kâgir evin satılmasına karar verilmiştir. Hudut ve evsafı ahara ferağ olunan 41 No. lu mağaza ve bazan yazmacı Manuk akarı ve Yonca - sokağı ve İzzet ve doktor Şerbetçiyan ve Beşeyan evleri ve yol ile mahduttur. Mezkûr gayrimenkul halen iki ev olup Lonca sokağından iki ve zürefa sokağında 35, 35/1, 37 No. taj almaktadır. Zürefa sokağından 35 No. lu önü ve pencereleri demir kepenkli bir kamarası vardır. 35/1 No.aynıdır. 37 No. lu zemin katı ayni olup asma katta bir sofa bir oda ve birinci ve ikinci katlarda birer sofa üzerinde üçer oda birer helâ vardır. Lonca sokağında 2 No. lu kapıdan girilen küçük bir antre mevcut olup ahşap merdivenle birinci kata çıkılır. Birinci ve ikinci katlar biribirinin ayni olup birer koridor üzerine kamara şeklinde altışar oda birer helâdır. Terkos ve elektrik tesisatı vardır. Sahası umumu 109 m2 olup bundan 63 m2 37 No. lu ev 46 m2 35 No. lu evindir. İşbu gayrimenkul açık arttırma vazedilmiş olduğundan 1/2/937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü bakı kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 16/2/937 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçası veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmıyan ipotekli alacaklarda diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye, tanzifiyeden ve dellâliyeden mütevellit belediye rusumu ve vakıf icaresi ile 20 senelik tavizi bedeli müzayededen teizil olunur. Daha fazla malûmat almak isteyenlr 14/12/936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 934/699 No. lu dosyaya müracaatlar mezkûr dosyada mevcut vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (3747)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Cinsi	Miktar ve ölçüsü	Tahmin bedeli Lira	Muvakkat teminatı Lira
Süt	20000 Kilo	2200	285
Yoğurt	10000 Kilo	1600	
		3800	

Yukarıda cins ve miktarları ile tahmin bedelleri yazılı olan iki kalem yiyecek 4/İkinci kânun/937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de açık eksiltme suretile alınacaktır.

Şartnamesi komisyondan hergün parasız verilir.

İsteklilerin 285 liralık muvakkat teminatı İstanbul Defterdarlığı Muhasebe müdürlüğü veznesine yatırarak mukabilinde alacakları makbuz veya banka teminat mektubu ile ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza müracaatları. (3646)

★

Tahmin edilen bedeli 2814 lira olan 60000 kilo muhtelif yaş sebze 26/Birinci kânun/936 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 11 de açık eksiltme usuliyle alınacaktır.

Şartnamesi komisyonda hergün parasız olarak verilir.

İsteklilerin 211 lira 05 kuruşdan ibaret muvakkat teminatı İstanbul Vilâyeti defterdarlığı Muhasebe müdürlüğüne yatırarak mukabilinde alacakları makbuz veya banka teminat mektubu ile belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza müracaatları. (3535)

Akay İşletmesinden :

1 — Yalova kaplıcaları methaline iki kilometre mesafede asfalt şose üzerinde gösterilecek mahalde yaptırılacak Elektrik santralı tesisatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 30/12/936 tarihli çarşamba günü saat 14,30 da Karaköyde idare merkezinde şefler encümeninde yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli (55,327) lira ve 20 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat (4,149) lira ve 54 kuruştur.

5 — Şartname, keşif ve projeler idare veznesinden bir lira mukabilinde satın alınabilir.

6 — İstekliler teklif mektuplarını yazılı saatten nihayet bir saat evveline kadar encümen reisliğine makbuz mukabilinde vermelidirler. (3542)

Türkiye Büyük Millet Meclisi idare heyetinden:

1 — Doksan bin litre benzin alınacaktır.

2 — Şartname hergün Büyük Millet Meclisi daire müdürlüğünden bedelsiz olarak alınabilir.

3 — Eksiltme 7/1/937 perşembe günü saat 15 de Büyük Millet Meclisi idare heyeti odasında olacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle olacaktır.

5 — Muvakkat teminat 877 lira 50 kuruştur.

6 — Teklif mektupları 7/1/937 perşembe günü saat 14 de kadar idare heyetine verilecektir. Bu saatten sonra mektuplar kabul edilmez.

7 — Şartnamenin 4 üncü maddesinde istenilen vesikalar teminatın konduğu zarf içerisine konulmuş olacaktır. (2126) (3672)

İstanbul belediyesi ilânları

Boyacıköyünde Görgü sokağında harap ve tehlikeli olan 14-16 No. lu hanenin yıkılması hakkında hissedarları bulunan Eftelya ile Ligorun ikametgâh adresleri meçhul bulunması dolayısile ihtarname tebliğ edilemediğinden tebligat makamına geçmek üzere ilân olunur. (B.) (3769)

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti İskân Umum Müdürlüğünden:

1 — 21/12/936 da pazarlıkla ihalesi mukarrer olan 5000 adet pulluğun ihalesi evvelce tanzim edilen idarî şartnamede yapılan aşağıdaki tadilât 1936 kânunuevvel 26 cumartesi günü saat 11 e tehir edilmiştir.

A — 5000 pulluktan 1500 adedi mukavelenin akdinden iki ay sonra

B. — Mütebakisi Nisan 1937 sonunda teslim edilmiş olacaktır.

2. — Bundan evvelki ilân tarihinden sonra alınmış olan vesaik muteberdir.

3. — Teminat muvakkate mikdarı eskisinin aynıdır.

4. — Şartnamenin diğer ahkâmı aynen bakidir.

5. — Taliplerin muayyen olan gün ve saatte Ankarada Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinde müteşekkil hususî komisyonuna müracaatları ilân olunur. (3697)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Şartname ve resmi mucibince Paşabahçe Fabrikası tahammür havuzlarını karıştırmak için yapılacak 3700 lira keşif bedelleri Ajitatör «Transmisyon» tertibatı pazarlık suretile aksiltmeye konulmuştur.

2 — Pazarlık 2/1/937 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin şartname ve resimlerini almak üzere her gün ve pazarlık için de tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3617)

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul komutanlığına bağlı birlikler için 250 kilo çay açık eksiltme ile 11/1/937 pazartesi günü saat 14 de ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 750 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 56 liralık ilk teminat makbuzu veya mektuplarile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3762)

Şirketi Hayriyeden:
Fidan meraklılarına

Büyükdere Fidanlığından fidan alacaklara bir kolaylık olmak üzere 1 ve 2 yaşında fidanlardan 1 den 4 e kadarından nakil ücreti alınmıyacak, 5 adedi muhtevi paketlerden 5 kuruş ve fazlasına beherinden 20 para alınacaktır. Büyük ağaçlar için cari tarife kemakân tatbik olunacaktır.

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:

Uryanizade Cemilin Emniyet Sandığına birinci derece ipotek ettiği ve yeminli ehlivukuf tarafından heyeti umumiyesine (56794) lira kıymet taktir edilen Boğaziçinde, Beylerbeyinde bostancıbaşı Abdullahağa mahallesinde Beylerbeyi caddesinde eski 75 yeni 65, 77, 79 No. lu «tapu kaydında» ve ehlivukuf raporunda Kuzguncukta Bostancıbaşı Abdullahağa mahallesinde Abdullahağa sokağında eski 75, yeni 77, 75, 79 No. lu hududu, bir tarafı duvar haricinde islâm kabristanı, bir tarafı gene duvar dışında mersumtan kadınlar sahilhaneleri ve verasında kâin köşkün arazisi ve bazen Faik paşa ve karısı yalısı verası ve bazen Kâmil paşa biraderi Yakup mirascıları yalısı verası ve dördüncü tarafı sözü geçen yol ile mahdut müştemilâtı ile beraber köşk ve dağ mahalli ve derununa cari dört masura tatlı suyun heyeti umumiyesinin satılmasına karar verilmiştir. Mezkûr gayrimenkulün evsafı ve müştemilâtı aşağıda yazılıdır.

Kapıdan girildikte sağ taraftaki kısım:

Zemin katında: Bir aralık üzerinde zemini çimento bir oda zemini toprak bir kömürlük birinci katında bir koridor üzerinde iki oda bir helâdan ibaret olup zemin katı kâgir üst katı ahşaptır.

Ahır: Zemini: Parke kaldırım döşeli etrafında yemlikleri, asma kat olarak sayvanı bulunan ahır her iki tarafa koridora geçen kapı bir koridorda 3 oda bir helâ, diğer koridorda iki oda bir helâ vardır. Döşeme yoktur bina kâgirdir.

Arabacılar evi: Kapıdan girildikte merdiven ve helâ zemin katı: Bahçeye kapısı bulunan arabalıktır. Birinci katında: Bir koridor üzerinde dört oda merdiven başında sabit dolapları vardır.

Orta köşk: İki taraflı mermer merdivenle çıkıldıkta camekânlı pabuçluk birinci katında perke bir sofa üzerinde ikisinde sabit dolap bulunan dört oda etrafında iki koridor üzerinde dört oda iki kiler iki helâ ikinci kat birinci katın ayni olup bu bu katta kiler yerine zemin ve cıdarları mermer bir kurnalı hamam mahalli mevcuttur. Birinci kat tavanları yağlı boya ikinci kat tavanları yaldızlı kartonpiyerdir. Zemin katında: Arka merdiven altlarında birer odunluk parke bir sofa üzerinde dört oda ayrıca bir koridor üzerinde bir oda bir helâ bir kiler diğer koridorun zemini mermerdir. Ve teşkilâtı diğer kısmın aynıdır. Zemin katında bahçeye dört kapı vardır. Zemin kat pencereleri demir parmaklıklıdır. Diğer pencereler kafeslidir. İçi dışı yağlı boyalı ve ahşaptır.

Tepedeki küçük köşk: Zemin kat bir koridor üzerinde üç oda arka bahçeye kapısı bulunan bir aralık üzerinde bir hamam bir helâ bir dolap birinci katında bir sofa üzerinde dört oda bir helâ vardır. Kuleli yeni köşk zemin kat: Bu kata birinci kattan camekânla bölünmüş mermer sahanlıklı mermer merdivenden inilir. Sahanlığın binanın arka cephesine mermer merdivenli bir kapısı vardır. Zemini çimento bir koridor üzerinde zemini ahşap iki oda ve koridordan camekânla bölünmüş zemini çimento bir oda içinde iki gömülü küpü olan su dairesi ve bir helâ ayrıca zemini çimento ve bahçeye kapısı olan bir sofa üzerine camekânla bölünmüş ve mermer musluklu bir oda bir elektrik ve kalörifer dairesi vardır. Bu kısmın ayrıca bahçeye kapısı vardır. Birinci kat çifte merdivenli ve mermer sahanlıklı ahşap oyma korkuluklu bir antresi vardır. Kısmen camlı bir kapıdan girildikte camekânla bölünmüş bir sofa üzerine iki oda bir helâ ve diğer bir koridor üzerine iki oda mevcut olup birisinin yan cephesinde zemini ve korkulukları mozayik bir balkon vardır. Bu odanın içinde müzeyyen aynalı ve tekneli büyük bir mermer musluk mevcuttur.

İkinci kat bir sofa ve bir koridor üzerine beş oda ve ayrıca bir koridor üzerinde zemini kısmen cidarları mermer döşeli çift kurnalı ve içinde tezhin sobası bulunan 2 gözlü hamam olup bu gözlerin birinde duş tertibatı ve mermer taşlı helâsı vardır. Sofa önünde zemini çinko ahşap korkuluklu bir balkon ile yandaki koridor üzerindeki iki yatak odasının önünde keza zemini oluklu galvaniz saç döşeli ve ahşap korkuluklu başka bir balkon vardır. Odaların yekdiğerine kapısı vardır. Kule katı: İkinci kattan altında ve orta yerinde dolapları bulunan bir merdivenle bu kata çıkılır. Bir sahanlık üzerinde müsemmen şeklinde bir odadan ibarettir.

Umumi evsafı: Binanın zemin katından maadası ahşap ve pencereleri pancurlu olup zemin katının tamamen birinci katın kısmen pencereleri demir parmaklıklıdır. Birinci ve ikinci kat merdivenleri ile zemini ahşap parke döşeli ve kâmilen oda tavanları kartonpiyerdir. Doğrama aksamı kâmilen birinci sınıf işçilik ve malzeme ile yapılmış olup binanın içi dışı yağlı boyadır. Üç köşkten biri orta köşk diğeri kuleli köşk ve üçüncüsü dağ köşkü namile anılmaktadır. Bu üç köşk bilhassa kuleli köşkün masif ve ceviz müzeyyen kapıları musanna camekân ve tavanları parke döşemeleri gayet mutena hamam ve ayrıca gizli radyatörlerle ayrı kazanlı kalörifer tesisatı ve büyük sahada İtalyan mermerleri döşemeli ve alt kısmında mermer kaplı müzeyyen mermer kitabe kurnalı hamam ve bina dahilinde umumi kalörifer ve hava gazi ve su ve elektrik tesisatı itibarile her türlü konförü haiz lüks bir bina ve su hazineleri ve su tesisatı ve tesisatı saire ve bahçede uzun seneler ve ihtimamla yetişebilecek kıymetli ağaçlar ve nezareti kâmilesi vardır. Bahçedeki bu ağaçlar çam palmiya ve birçok yemiş ağaçları ve diğer ağaçlarla koru halindedir. Bağ mahalli alt kısmında beton demir çardak ve aşağıda mesaha ile birlikte zikredilecek diğer müştemilât ve tesisat vardır. Yolları şose etrafları setler tezyinli set duvarları vardır. Bahçenin etrafı da duvarla muhattır. Mesahası (37542,75) metre terbiinde olup bundan orta köşk 389 kuleli köşk 233,5 dağ köşkü 110 selâmlık 71,5 ahır 230 arabalık ve üstündeki arabacılar evi 61,5 limonluk 203 büyük hazine (İki göz maslaklı) 70 küçük hazine 22 büyük tonozlu hazine 108 alt hazine 40 m2 olup kalanı bahçedir. Ayrıca üst kuyu alt kuyu yanında havuz bostan kuyusu ve diğer havuz ve tulumba ve demir kameryalar ve 4 masura tatlı su vardır. İşbu gayrimenkul açık arttırmaya vazedilmiş olduğundan 1/2/937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir.

Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü bakı kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 16/2/937 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları Tapu sicilli ile sabit olmıyan ipotekli alacaklarda diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye, tanzifiyeden ve dellâliyeden mütevellit Belediye rusumu ve Vakıf icaresi ile 20 senelik vakıf icaresi tavizi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak isteyenler 23/12/936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 934/2789 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (3746)

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim Şirketi
(Mühim ilân)

Tesisatı Elektrikiye Türk AnonimŞirketi, memurinin 1936 senesine ait «pembe» renkte ve «müstatil» şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «mavi» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine arzeder.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «TESİSATI ELEKTRİKİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

İstanbulda Hava gazı ve Elektrik ve teşebbüsatı sınaiye Türk anonim şirketi
(Mühim ilân)

İstanbul Hava Gazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı sınaiye Türk Anonim Şirketi memurinin 1936 senesine aid «kül» renkte ve «müstatil» şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «turunç» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine arzeder.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «İSTANBULDA HAVA GAZI VE ELEKTRİK VE TEŞEBBÜSATI SINAİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

Türk Anonim Elektrik Şirketi
(Mühim ilân)

Elektrik Şirketi, memurinin 1936 senesine ait «yeşil» renkte ve müstatil şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «pembe» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine bildirir.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «TÜRK ANONİM ELEKTRİK ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:

İdaremizin Raspa işleri 1/Kânunusani/937 tarihinden itibaren bir sene müddetle ve pazarlık suretile talibine ihale edilecektir. Pazarlık 28/12/936 günü saat on beşte yapılacaktır. İstekliler şeraiti öğrenmek üzere Levazım ve pazarlığa girmek için de yukarıda yazılı gün ve saatte idaremiz levazım şefliğine müracaat etmelidirler. (3655)

Yüksek Mühendis mektebi arttırma ve eksiltme komisyonundan:

Makine Lâboratuvarı için lüzumu olup kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuş olan Turbo elektrik gurubuna eksiltme günü olan 21/12/936 tarihinde istekli çıkmamış olduğundan muhammen bedeli (19500) ve ilk teminatı (1463) lira olan bu gurubun 6/1/937 tarihinde Gümüşsuyunda mektep binası dahilindeki komisyon marifetiyle pazarlık suretiyle alınacağı ilân olunur. (3758)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Tâi
Akşam matbaası

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:

Tekmil hatlarımızın güverte kahve ocakları 937 yılı için açık arttırma ile kiraya verilecektir. Açık arttırma 28/Birinci kânun/936 saat 14 de İşletme şefliğinde yapılacaktır.

Karadeniz hattı için 250 diğer hatlar için 100 liralık teminat lâzımdır. Şeraiti öğrenmek için hergün müracaat edilebilir. (3719)